

การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่ง
สภาคริสตจักรในประเทศไทย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภสสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
ประเทศไทย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

MANAGEMENT ACCORDING TO THE EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE
FOUNDATION OF THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภสสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
ประเทศไทย

ของ วิวรรณ จุลโรจน์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มนต์นภัส มโนการณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชระ จตุพร)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	วิวัฒน์ จุลโรจน์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ:	การบริหารตามยุทธศาสตร์, การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 2) เปรียบเทียบการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 221 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาคณาภพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

Title: MANAGEMENT ACCORDING TO THE EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE FOUNDATION OF THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND

Author: Viworn Julroj, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2022

Advisor: Assistant Professor Dr. sunthon Khlal um

Keywords: strategic management, educational institution quality development

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the management according to the educational institutions under the foundation of the church of Christ in Thailand. And 2) to compare the administration according to the educational institution quality development strategy under the Foundation of the Church of Christ in Thailand Classified by work experience. The sample group in this study was 221 school administrators under the Foundation of the Church of Christ in Thailand. The research instrument was a rating scale for 5 levels. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation and the One Way ANOVA

The research findings were 1) the educational institution quality development strategy under the Foundation of the Church of Christ in Thailand Overall, the management according to the educational institution quality development strategy was at a high level. In descending order of averages as follows: In terms of improving management efficiency Developing the quality of learners on the basis of Christianity and ethics 2) the comparison of the management according to the educational institution quality development strategy Under the Foundation of the Church of Christ in Thailand Classified by work experience Overall and each aspect is not different.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ ดร. ดุสิต พรหมชนะ ดร.ยุทธชัย ดำรงมณี ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บข้อมูลอันมีประโยชน์

ขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ สมาชิกทุกคนในครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมาจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณพระเจ้าสำหรับกำลังใจและการสนับสนุนจากครอบครัว รวมถึงเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน

วิวรรณ์ จุลโรจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย.....	8
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหาร.....	17
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	28
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
กรอบแนวคิดการวิจัย	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสังกัด มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 4 ด้าน	51
ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนา คุณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยตามประสพการณ์การ ดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา	56
บทที่ 5 บทสรุป.....	59
สรุปผลการวิจัย	59
อภิปรายผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม	66
ประวัติผู้วิจัย	71

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 4 ด้าน (n = 221)	51
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม(n = 221)	52
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคูณภาพบุคลากร (n = 221)	53
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน (n = 221).....	54
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (n = 221)	55
ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (n = 221)	56

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหารสถานศึกษา
ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
จำแนกตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา58

สารบัญรูปร่างภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษากิจการบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภาพ สถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	43
--	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันที่การศึกษามีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้มนุษย์ต้องเรียนรู้ในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคนให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำทางการแข่งขัน ต้องอาศัยการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีสติปัญญา มีศักยภาพ เกิดทักษะหลากหลายในการปฏิบัติงาน และทักษะที่จำเป็นในอนาคตอย่างยั่งยืน การจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดคุณภาพนั้น ทุก ๆ สถาบันในสังคมต่างต้องมีบทบาทและมีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น การจัดการศึกษาให้มีความดีก็เป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการศึกษามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองวัฒนธรรม วิทยาการและเทคโนโลยีที่จำเป็นในการทำงานและการใช้ชีวิต ยิ่งมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ยิ่งท้าทายต่อการจัดการศึกษาการพัฒนาศึกษาให้มีความดีและการบริหารจัดการการศึกษาให้เกิดมาตรฐานตามที่ต้องการ การบริหารสถานศึกษาให้เท่าทันสถานการณ์ในยุคปัจจุบันนี้ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร การกำหนดพันธกิจ กำหนดยุทธศาสตร์ หรือแม้กระทั่งเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการนำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพคนทั้งสิ้น เพราะการวางแผนงานที่ชัดเจน มีเป้าหมาย มีวิธีการที่ดี มีแผนปฏิบัติการที่สมบูรณ์ สามารถรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาบรรลุถึงเป้าหมายเป็นไปตามที่คาดหวังไว้

การบริหารยุทธศาสตร์ เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนทิศทางการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เมื่อสถานศึกษาต้องเผชิญกับความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การแข่งขัน ตลอดจนความต้องการของชุมชนและสังคมปัจจุบัน แผนยุทธศาสตร์สามารถชี้แนวทางการปรับทิศทางการบริหารอย่างเหมาะสม ทำให้สถานศึกษาสามารถอยู่รอดในสถานการณ์ต่างๆหรือกระแสที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว องค์กรที่ประสบความสำเร็จนั้นมักให้ความสำคัญต่อการทำแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานและ

ผู้บริหารองค์กรต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการนำการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ และผลักดันงานของหน่วยงานต่างๆขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้มั่นใจว่า ยุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ได้ถูกถ่ายทอดลงไปยังอย่างเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน รวมถึงการบริหารระบบวัดผลการดำเนินงานอย่างสมดุลทั้งระดับองค์กรลงไปจนถึงระดับตัวบุคคล (ศิริวิช ดโนทัย, 2551) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์ที่ดี เป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของการบริหารงานสมัยใหม่แต่อย่างไรก็ตามการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จนั้นยังเป็นเรื่องสำคัญและยุ่งยากซับซ้อนเช่นกัน การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ดี การบริหารการเปลี่ยนแปลง การออกแบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม ื่อต่อการประสานงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การมอบหมายงานที่ชัดเจน การใส่ใจต่อภาระรับผิดชอบ การวางระบบกำกับดูแล ควบคุม และการประเมิน การสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร การมอบอำนาจการตัดสินใจการมีภาวะผู้นำและมุ่งมั่นอย่างจริงจังจริงจัง ตลอดจนการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (ศิริวิช ดโนทัย, 2551)

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็น องค์กรทางศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ที่รวมตัวกันเพื่อทำพันธกิจของพระเจ้าในประเทศไทย หนึ่งในนั้นประกอบด้วยพันธกิจด้านการศึกษา สถาบันสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีสถานศึกษาจำนวน 27 แห่ง โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา ดังนี้ (ข้อมูลจากสำนักงานพันธกิจการศึกษา สภาคริสตจักรในประเทศไทย ณ 10 มิถุนายน 2565) สถานศึกษาขนาดเล็ก (100 – 1,000 คน) มีจำนวน 13 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง (1,001 – 2,500 คน) มีจำนวน 8 แห่ง สถานศึกษาขนาดขนาดใหญ่ (2,501 – 5,000 คน) มีจำนวน 3 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (5,001 คนขึ้นไป) มีจำนวน 3 แห่ง สถาบันการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยอยู่ภายใต้การดูแลของพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยมีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบ่งเป็น 7 กรอบนโยบาย คือ 1) การประกาศข่าวประเสริฐของพระเยซูคริสต์ 2) ความเข้มแข็ง ความมั่นคงทางความเชื่อ 3) การพัฒนาคุณภาพ และเพิ่มศักยภาพของคริสตจักร หน่วยงาน สถาบัน 5) การบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์ 6) การพัฒนาและบริการสังคม 7) ความร่วมมือการทำพันธกิจทั้งในและต่างประเทศ ภายใต้แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ของพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบน

พื้นฐานคริสตจริยธรรมและกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21 เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานศาสนกิจและคริสเตียนศึกษาให้เข้มแข็ง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อแผนการศึกษาชาติ แผนการศึกษาต้นสังกัด แผนพันธกิจการศึกษา กรอบแนวคิดด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยยุค 4.0 ยุกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติควบคู่กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความสามารถด้านต่าง ๆ และทักษะชีวิตของนักเรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ต้องการได้รับการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน การพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งด้านคุณภาพและมีความพร้อมให้ก้าวไกลมากขึ้น และการเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างกลไกและพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีคุณภาพ ตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (สำนักงานพันธกิจการศึกษา, 2565)

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษาจะมีประโยชน์ต่อการวางแผนการดำเนินงานและกำหนดนโยบายของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในการนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 27 แห่ง รวมทั้งสิ้น 521 คน (ข้อมูลจากสำนักงานพันธกิจการศึกษา, 2565)

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 221 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie and Morgan, 1970) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นในการสุ่ม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาจากการศึกษาองค์ประกอบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จากยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมและกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาคูณภาพบุคลากรทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการยกระดับคูณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

3.1.1 วุฒิการศึกษา

1. ระดับปริญญาตรี
2. ระดับปริญญาโท
3. ระดับปริญญาเอก

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

1. ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี
2. ประสบการณ์ 6 – 10 ปี
3. ประสบการณ์ 11–15 ปี
4. ประสบการณ์มากกว่า 16 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3.2.1 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมและกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21

3.2.2 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ

3.2.3 ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา

3.2.4 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 27 แห่ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย** หมายถึง มูลนิธิทางคริสต์ศาสนา จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดูแลคริสตจักร สถานับและหน่วยงานต่างๆ มีคณะผู้บริหาร คือ ประธานสภาฯ รองประธานสภาฯ เลขาธิการสภาฯ เภรัณยูภิก และหัวหน้าหน่วยงานสถานบันต่างๆ เป็นต้น

2. **สถานศึกษาสังกัดมูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย** หมายถึง สถานศึกษา จำนวน 27 แห่ง ที่สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย ทั่วประเทศไทย

3. **สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย** หมายถึง หน่วยงานที่เข้ามาดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในการการปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานพันธกิจการศึกษา ฯ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

4. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา** หมายถึง แนวทาง กรอบการดำเนินงานในการบรรลุจุดหมาย โดยผ่านการวิเคราะห์ หาหนทาง วิธีการ เครื่องมือ เพื่อให้เกิดกระบวนการการทำงานเป็นบุคคลหรือกลุ่มคน เพื่อให้ยุทธศาสตร์ที่ได้ออกมานั้นตรงตามความต้องการ และดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1 **ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมและกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21** หมายถึง การพัฒนางานศาสนกิจและคริสเตียน

ศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทในโลกปัจจุบัน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อแผนการศึกษาชาติ แผนการศึกษาต้นสังกัด แผนพันธกิจการศึกษา กรอบแนวคิดด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และประเทศไทยยุค 4.0 ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติควบคู่กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความสามารถด้านต่าง ๆ และทักษะชีวิตของนักเรียน

4.2 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ หมายถึง การเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ พัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 และประเทศไทยยุค 4.0 ผู้บริหารได้รับการพัฒนาให้มีทักษะและสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์

4.3 ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน หมายถึง การพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียนที่มีความเข้มแข็งด้านคุณภาพและมีความพร้อมให้ก้าวไกลมากยิ่งขึ้น มีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งควบคู่กับการบริหารงานโรงเรียนและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

4.4 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีเครือข่าย แผนงาน โครงการและข้อตกลงให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนด้านทรัพยากรซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่ง สภาคริสตจักรในประเทศไทย หน่วยงานภายใน และต่างประเทศ ตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาของผู้บริหาร จำแนกเป็น 4 ช่วง คือ ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี, ประสบการณ์ 6 - 10 ปี, ประสบการณ์ 11-15 ปี, ประสบการณ์มากกว่า 16 ปีขึ้นไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมาก

2. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหารเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนสถานศึกษานสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาศึกษาในการทำวิจัยเรื่อง การบริหาร สถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย มีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหาร
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กรอบแนวคิดการวิจัย

ยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาพทั่วไปสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ยุทธชัย ดำรงมณี (2562) กล่าวว่า ประสิทธิ์ พงศ์อุดม ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ ประจำสำนักเลขาธิการ สภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้สรุปรวมประวัติศาสตร์สภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อนำเผยแพร่ให้เห็นถึงวิวัฒนาการของการจัดตั้งมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ดังนี้

สภาคริสตจักรในประเทศไทย มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ย้อนไปถึงการเผยแพร่ คริสต์ศาสนาของมิชชันนารีโปรเตสแตนต์โดยศาสนาจารย์จาคอบ ทอมลิน และนายแพทย์ คาร์ล กุตสลาฟสังกัดสมาคมมิชชันนารีแห่งลอนดอน ได้เข้ามายังสยามครั้งแรกใน ค.ศ. 1828 ต่อมา มีคณะมิชชันนารีโปรเตสแตนต์ที่เข้ามาปฏิบัติงานในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ได้แก่คณะ อเมริกันแบปติสต์ ค.ศ. 1833 และ คณะอเมริกันเพรสไบทีเรียน (American Presbyterian Mission) ซึ่งเป็นคณะมิชชันนารีที่ได้ก่อกำเนิดสภาคริสตจักรในประเทศไทย เข้ามาตั้งมิชชันครั้งแรกใน ค.ศ. 1840 และจัดตั้งมิชชันอย่างมั่นคงใน ค.ศ. 1847

มิชชันนารีคณะอเมริกันเพรสไบทีเรียนได้ดำเนินกิจกรรมหลัก 3 ด้าน ได้แก่ การเผยแพร่พระกิตติคุณ การจัดการการศึกษา การบริการทางการแพทย์และพยาบาล โดยการปฏิบัติพันธกิจของมิชชันนารีนับตั้งแต่เริ่มแรกมีมิชชันนารีเป็นผู้นำรับผิดชอบทุกด้าน ต่อมาใน ค.ศ. 1895 มีการเน้นให้ศูนย์มิชชันนารีของเพรสไบทีเรียนอเมริกันทั่วโลกใช้นโยบายสร้างคริสตจักรของชนในชาติที่สามารถยืนหยัดด้วยตนเอง ที่เรียกว่าแผนการเนเวียส (Nevius Plan) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดและมีการผลักดันในการสร้างคริสตจักรที่เป็นคนในชาติ โดยมีการเคลื่อนไหวทั้งภายในและแรงผลักดันจากทางมิชชันต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง ค.ศ. 1910 เป็นต้นมา กระทั่งถึงเดือนมกราคม ค.ศ.1930 ได้มีการจัดตั้งสยามคริสตสภา (The National Christian Council of Siam) โดยมีคณะกรรมการอำนวยการ 18 คนประกอบด้วยผู้แทนของมิชชันคณะต่างๆที่ปฏิบัติพันธกิจในประเทศไทย และผู้แทนชาวไทยจากคริสตจักรสายเพรสไบทีเรียน ต่อมาเมื่อถึงวันที่ 7-11 เมษายน 1934 จึงได้มีการจัดประชุมผู้แทนจากคริสตจักรในสังกัดของคณะเพรสไบทีเรียนอเมริกัน ผู้แทนจากคริสตจักรจีนไม่ตรีจิตของคณะแบปติสต์ และผู้แทนชาวไทยจากคณะคริสตจักรแห่งพระคริสต์ของอังกฤษที่นครปฐม ได้ร่วมกันจัดตั้ง “สภาคริสตจักรในประเทศไทย” (Church of Christ in Siam) และในปีค.ศ. 1941 จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “สภาคริสตจักรในประเทศไทย” ในวันที่ 16 สิงหาคม ค.ศ. 1957 มิชชันคณะอเมริกันเพรสไบทีเรียนได้สลายตัวอย่างเป็นทางการ ได้มอบหมายงานต่างๆ ให้อยู่ภายใต้อำนาจบริหารของสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยตรง ต่อมาในปี ค.ศ.1962 มิชชันคณะดีไซเปิลส์ที่รับผิดชอบพันธกิจจากคณะคริสตจักรแห่งพระคริสต์ของอังกฤษ ได้สลายตัวเข้ากับสภาคริสตจักรในประเทศไทย และเมื่อมีมิชชันนารีจากต่างประเทศคณะต่างๆที่เข้ามาร่วมงานกับสภาคริสตจักรในประเทศไทย ก็อยู่ในฐานะภราดรผู้ร่วมงาน

สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีการปกครองโดยมีธรรมนูญเป็นระเบียบปกครองสูงสุด โดยในปัจจุบันได้ใช้ “ธรรมนูญแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตศักราช 1998” มีโครงสร้างการปกครอง และการบริหารแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่น ปัจจุบันมีคริสตจักร หมวดคริสเตียน ศาลาธรรมและจุดประกาศกว่า 1,000 แห่งสมาชิกประมาณ 160,000 คน (สถิติ ค.ศ.2011) โดยมีหน่วยงานต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 5 พันธกิจ ได้แก่

พันธกิจการเผยแพร่และพัฒนาคริสตจักร มีหน้าที่หลักในการสนับสนุนส่งเสริมให้คริสตจักรภาค คริสตจักรท้องถิ่น หมวดคริสเตียน ศาลาธรรม และสถาบัน สามารถกระทำพันธกิจของพระเจ้าได้ด้วยตนเอง

พันธกิจการอภิบาลชีวิตคริสเตียน มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมบทบาทของสตรีคริสเตียน เยาวชนคริสเตียน ครอบครัวคริสเตียน ในการเป็นพยาน ของพระเยซูคริสต์รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการรับใช้พระเจ้า

พันธกิจการคลังและทรัพย์สิน มีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการบริหารงานด้าน การเงิน การคลังการบัญชีงบประมาณและทรัพย์สินทั้งปวงของสภาและมูลนิธิ และจัดให้มีสวัสดิการ ต่างๆ สำหรับบุคลากรในสภาคริสตจักรในประเทศไทย

พันธกิจการศึกษา มีหน้าที่หลักในการพัฒนาเยาวชนคริสเตียน และบุคคลทั่วไปให้ ได้รับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ มีชีวิตที่สมบูรณ์ตามแบบของพระเยซูคริสต์

พันธกิจการแพทย์ มีหน้าที่หลักในการให้การบำบัดรักษาพยาบาล ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณแก่บุคคลทั่วไป รวมทั้งการฟื้นฟูสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันการเจ็บป่วย เพื่อเป็นพยานของพระเยซูคริสต์โดยสถาบันสถานพยาบาล

นอกจากนี้ยังมีฝ่ายงานต่างๆ ที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานเลขาธิการ สภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้แก่ หน่วยงานคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์งานจดหมายเหตุและ ประวัติศาสตร์หน่วยงานตรวจสอบบัญชีภายใน สำนักงานกลางนักเรียนคริสเตียน สำนักงาน คும்ครองเด็ก บ้านพักและศูนย์ฝึกอบรมปรานบุรีบ้านพักกรุงเทพคริสเตียน พันธกิจตั้ง คริสตจักรฝั่งอันดามัน พันธกิจเอตส์ศูนย์อบรมเยาวชนคริสเตียนไทย-เกาหลีคณะกรรมการ ศาสนศาสตร์ศึกษา โรงเรียนภาษายูเนียนโรงเรียนคริสเตียนเยอรมันเชียงใหม่ โรงเรียน นานาชาติเชียงใหม่ ศูนย์สร้างสาวกเพื่อการประกาศศูนย์ศึกษาคริสเตียนไทย-เกาหลี เป็นต้น

สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีรากฐานจากมิชชันนารีที่ได้วางรากฐานการเผยแพร ศาสนา การศึกษา และการแพทย์มายาวนานกว่า 180 ปี นับเป็นองค์กรคริสต์ศาสนานิกาย โปรเตสแตนต์ที่มีกิจกรรมด้านต่างๆ ที่สร้างประโยชน์แก่สังคมไทยมาโดยตลอด ทั้งนี้ถือเป็น พันธกิจที่ต้องปฏิบัติเพื่อนำสังคมไทยไปสู่ความเจริญและเป็นสังคมแห่งศีลธรรมจรรยา และมี หลักยึดเหนี่ยวทางศาสนาที่ทำให้คนรอดพ้นจากความชั่วร้ายและความผิดบาป กิจกรรมที่เคย ปฏิบัติเป็นการแสดงถึงความรักเมตตากรุณาและความห่วงใยขององค์พระเป็นเจ้าที่มีต่อ มนุษยชาติเป็นพื้นฐาน และเป็นความรับผิดชอบที่สภาคริสตจักรในประเทศไทยและผู้สืบทอด ต่อมาจะต้องปฏิบัติเพื่อยังประโยชน์ต่อผู้คน ต่อชุมชนสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

พันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เริ่มต้นโดยมิชชันนารีเข้า มาประกาศพระกิตติคุณ โดยมีพันธกิจ 3 ด้านคือ การประกาศเผยแพรศาสนา การสอน

หนังสือ และการรักษาพยาบาล โดยตั้งคริสตจักร ตั้งสถานศึกษา และตั้งโรงพยาบาล เพื่อให้พันธกิจบรรลุเป้าหมาย

เดือนสิงหาคม ค.ศ.1851 Mrs. John Taylor Jones จากคณะ American Baptist และ Mrs. Dan Beach Bradley จากคณะ Presbyterian Mission ได้รับเชิญจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ให้ไปสอนหนังสือในพระบรมมหาราชวัง

ต่อมาในปีค.ศ. 1852 Dr. Samuel B. House ได้เข้ารับตำแหน่ง Superintendent of Mission Schools และต่อมามีมิชชันนารีได้ตั้งสถานศึกษาต่างๆ ขึ้น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 Rev. W. J. Sinclair Thompson ได้รับตำแหน่งผู้อำนวยการของสถานศึกษา Presbyterian Mission เพื่อเตรียมการโอนสถานศึกษาให้เป็นของสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ค.ศ. 1957 เพรสไบทีเรียนมิชชัน สลายตัวและกองการศึกษา รับผิดชอบควบคุมดูแลสถานศึกษาดังกล่าว มีกรรมการ 3 คน คือ อาจารย์เล็ก ไทยอง อาจารย์อารีย์ เสมประสาทและ Rev. Ernest L.Fogg โดยมีอาจารย์เกื้อ ศาสลิกุปต์เป็นศึกษานิเทศก์

ปีค.ศ. 1962 สภาคริสตจักรฯ ได้แต่งตั้ง อาจารย์วิริยะ พูลวิริยะ เป็นผู้อำนวยการ ปี ค.ศ.1966 ได้แต่งตั้ง ดร.คอนราต ดิงส์ฮิลล์เป็นผู้อำนวยการโดยมีอาจารย์อารีเสมประสาทเป็นประธานคณะกรรมการบริหารกองการศึกษา

กองการศึกษาตั้งขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะดูแลมาตรฐานและพัฒนาด้านวิชาการของครูและสถานศึกษาในเครือสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในระยะแรกกองการศึกษามีสำนักงานอยู่ที่สำนักงานสภาคริสตจักรในประเทศไทย โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย และจังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ ปีค.ศ. 1970 เป็นต้นมามีการย้ายสำนักงานหลายครั้ง จนกระทั่งมาตั้งอยู่ที่ เลขที่ 10 ถนนรัตนโกสินทร์อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จนถึงปัจจุบัน

ปีค.ศ. 1999 สภาคริสตจักรในประเทศไทยได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารใหม่โดยจัดแบ่งเป็นพันธกิจต่างๆ “กองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็น “สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย”

สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ทำหน้าที่ดูแลประสานงาน สนับสนุนส่งเสริมสถาบันการศึกษาของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยมีสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน 27 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษา 2 แห่ง โดยให้เป็นไปตามปรัชญานโยบายของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสถาบันการศึกษา

1. เพื่อเป็นพยานแห่งความรักของพระเยซูคริสต์
2. เพื่อให้ปรัชญาชีวิตสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของสถานศึกษา

3. เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญขึ้นตามศักยภาพของตน มีคุณธรรมและประสิทธิภาพ เป็นพลเมืองดีของสังคม

4. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษา

กรอบนโยบายพันธกิจการศึกษา

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งประกาศพระกิตติคุณและการ อภิบาล

2. เสริมสร้างความร่วมมือให้คริสตจักรท้องถิ่นมีส่วนร่วม ในการประกาศพระกิตติ คุณ การอภิบาลและอื่น ๆ

3. จัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของพันธกิจการศึกษาฯ เพื่อเป็นมาตรฐานใน การพัฒนาสถานศึกษาในสังกัด

4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานใน ระดับชาติและสากล

5. ส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

6. ส่งเสริมให้มีการเตรียมและพัฒนาผู้นำทุกระดับในสถานศึกษา

7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในทุกด้าน

8. ส่งเสริมให้สถานศึกษามีศักยภาพมีการขยายการจัดการศึกษาเพื่อขยายแผ่นดิน ของพระเจ้า

9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนในการพัฒนา และบริการชุมชนและ สังคม

สถานศึกษาในสังกัดของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีจำนวน 27 สถานศึกษา โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาได้ ดังนี้ (ข้อมูลจากสำนักงานพันธกิจการศึกษา สภาคริสตจักรในประเทศไทย ณ 10 มิถุนายน 2565)

สถานศึกษาขนาดเล็ก (100 – 1,000 คน) มีจำนวน 13 แห่ง ได้แก่

1) วิชชานารี	จังหวัดลำปาง
2) สุริยวงศ์	จังหวัดราชบุรี
3) เคนเน็ตแมคเคนซี	จังหวัดลำปาง
4) เจริญราษฎร์	จังหวัดแพร่
5) บำรุงวิทยา	จังหวัดนครปฐม
6) สืบที่ธรรม	จังหวัดเชียงใหม่
7) สว่างวิทยา	จังหวัดนครปฐม

8) สัจจพิทยา	จังหวัดกรุงเทพฯ
9) สหคริสเตียนศึกษา	จังหวัดกาญจนบุรี
10) อัครคริสเตียนศึกษา	จังหวัดอุดรธานี
11) ศรีธรรมราชศึกษาสุราษฎร์ธานี	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
12) ปรีนส์รอยแยลส์วิทยาลัยเวียงป่าเป้า	จังหวัดเชียงราย
13) บึงกาฬคริสเตียน	จังหวัดบึงกาฬ

สถานศึกษาขนาดกลาง (1,001 – 2,500 คน) มีจำนวน 8 แห่ง ได้แก่

1) เชียงรายวิทยาคม	จังหวัดเชียงราย
2) ผดุงราษฎร์	จังหวัดพิษณุโลก
3) นานาคริสเตียนศึกษา	จังหวัดน่าน
4) ตรังคริสเตียนศึกษา	จังหวัดตรัง
5) สหบำรุงวิทยา	จังหวัดนครปฐม
6) เชียงใหม่คริสเตียน	จังหวัดเชียงใหม่
7) อัครคริสเตียนวิทยา	จังหวัดอุดรธานี
8) กุญแจคริสเตียนวิทยา	จังหวัดชลบุรี

สถานศึกษาขนาดใหญ่ (2,501 – 5,000 คน) มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1) อรุณประดิษฐ์	จังหวัดเพชรบุรี
2) วัฒนาวิทยาลัย	จังหวัดกรุงเทพฯ
3) รั้งสีวิทยา	จังหวัดเชียงใหม่

สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (5,001 คนขึ้นไป) มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1) ดาราวิทยาลัย	จังหวัดเชียงใหม่
2) ปรีนส์รอยแยลส์วิทยาลัย	จังหวัดเชียงใหม่
3) ศรีธรรมราชศึกษา	จังหวัดนครศรีธรรมราช

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตามแผนพัฒนาคูณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ปี ค.ศ.2019 – 2022 พันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาวัว 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสต์จริยธรรมและกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของ
สถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โดยในแต่ละยุทธศาสตร์มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ไว้ ดังนี้

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมและ
กรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21**

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 1

พัฒนางานศาสนกิจและคริสเตียนศึกษาให้เข้มแข็งและเกิดผลมาก
ยิ่งขึ้น

เป้าประสงค์

1.1 สถานศึกษามีหลักสูตรคริสเตียนศึกษาที่มีความสอดคล้องกับ
บริบทในโลกปัจจุบัน

1.2 สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้หลักสูตรคริสเตียนศึกษา
และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 สถานศึกษามีแผนงาน/โครงการด้านการประกาศข่าวประเสริฐ
การอภิบาลผู้เรียน ครู และบุคลากร และมีการบริหารให้เกิดผลอย่างชัดเจน

1.4 สถานศึกษามีกระบวนการติดตามผู้รับเชื่อใหม่และส่งเสริมให้
เข้ารับบัพติสมา

1.5 ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่องานศาสนกิจและคริสเตียนศึกษา
ในระดับดีขึ้นไป

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 2

พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อแผนการศึกษาชาติ
แผนการศึกษาต้นสังกัด แผนพันธกิจการศึกษา กรอบแนวคิดด้าน

เป้าประสงค์

2.1 สถานศึกษามีแผนพัฒนาสถาบันและแผนปฏิบัติการประจำปี
สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ แผนการศึกษาต้นสังกัด แผนพันธกิจการศึกษา การศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 และประเทศไทยยุค 4.0 และกรอบแนวคิดด้านการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
และประเทศไทยยุค 4.0

2.2 สถานศึกษามีระบบการนำแผนงานลงสู่การปฏิบัติให้เกิดผล
อย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 3

ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติควบคู่กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความสามารถด้านต่าง ๆ และทักษะชีวิตของนักเรียน

เป้าประสงค์

3.1 สถานศึกษามีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติ

3.2 สถานศึกษามีผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความสามารถด้านต่าง ๆ และทักษะชีวิตของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทโลกยุคปัจจุบัน และอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 4

เสริมสร้างศักยภาพผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

4.1 เพิ่มขีดความสามารถของผู้บริหาร ในการบริหาร การจัดการสถานศึกษายุคใหม่ให้เกิดผลและยั่งยืน

4.2 พัฒนาคความเข้มแข็งด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพแก่ กรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากร

4.3 เร่งรัดพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 และประเทศไทยยุค 4.0

4.4 เร่งเตรียมผู้นำในระดับสูง

เป้าประสงค์

4.1.1 ผู้บริหารได้รับการพัฒนาให้มีทักษะและสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในสภาพที่จำกัดหรือท้าทายให้เกิดผลและยั่งยืน

4.2.1 กรรมการบริหาร ผู้บริหาร ครู และบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

4.3.1 ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning และการเรียนรู้ในยุค Digital

4.3.2 ผู้บริหาร ครูและบุคลากร มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning Community: PLC) และเป็นเครือข่ายพัฒนาร่วมกัน

4.4.1 มีผู้นำระดับสูงรองรับความต้องการของสถานศึกษาในปัจจุบัน และอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 5

เร่งจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ต้องการได้รับการสนับสนุน แก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน

เป้าประสงค์

5.1 สถานศึกษาที่ต้องการได้รับการสนับสนุน แก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนได้รับการฟื้นฟู (revitalization) และพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 6

พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งด้านคุณภาพและมีความพร้อมให้ก้าวไกลมากยิ่งขึ้น

เป้าประสงค์

6.1 สถานศึกษาที่มีศักยภาพสูงได้พัฒนาตนเองสู่เวทีการแข่งขันและระดับคุณภาพในระดับสูงยิ่งขึ้น

6.2 สถานศึกษาที่มีความพร้อมได้พัฒนาตนเองสู่เวทีการแข่งขันและระดับคุณภาพในระดับสูง

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 7

เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

เป้าประสงค์

7.1 สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งควบคู่กับการบริหารงานสถานศึกษาและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 8

ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

เป้าประสงค์

8.1 สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศสมัยใหม่ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 9

ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

9.1 สถานศึกษามีเครือข่าย แผนงาน โครงการและข้อตกลงให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนด้านทรัพยากรซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หน่วยงานภายใน และต่างประเทศ

9.2 สถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างทั่วถึงและเหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์ข้อที่ 10

สร้างกลไกและพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีคุณภาพ ตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

เป้าประสงค์

10.1 สถานศึกษามีคู่มือในการบริหารจัดการ

10.2 สถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

10.3 สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง

10.4 สถานศึกษามีการบริหารจัดการสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหาร

ความหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ (Strategic) เป็นเทคนิคที่ใช้อยู่ในกิจการทหารมีหลักฐานอยู่ในตำราพิชัยสงคราม “ซุนวู” ของจีน ได้รวบรวมหลักการวางแผนยุทธศาสตร์ทางการทหารไว้ปัจจุบันนักธุรกิจ ภาคเอกชนได้ประยุกต์แนวคิดและวิธีการของแผนยุทธศาสตร์มาใช้ในการแข่งขันทางธุรกิจโดยคำนึงถึง การแข่งขันให้อยู่รอด การมุ่งหวังผลกำไรเป็นหลัก ต่อมาภาครัฐได้นำแนวทางของภาคเอกชน มาประยุกต์ใช้ต่อเพื่อให้การบริหารงานภาครัฐสามารถปรับกลไกได้

ทันสมัยโดยคำนึงถึงการสนองความต้องการของประชาชนเป็นหลัก (ทิวากร นุกิจ, 2555: 78)

ยุทธศาสตร์ (Strategy) เป็นแผนการดำเนินงานที่ร่างขึ้นมาอย่างเป็นระบบซึ่งมีองค์ประกอบต่างๆ สัมพันธ์สอดคล้องกัน เป็นแผนที่มีวิสัยทัศน์หรือภาพฝันที่วาดไว้ เป็นการร่วมใจมีเป้าหมายประสงค์อัน แสดงถึงเจตจำนงร่วมของทุกฝ่าย ผนึกพลังใจของทุกฝ่ายเพื่อกระทำพันธกิจอันถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ให้เกิดผลกระทบและได้ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์แผนยุทธศาสตร์ที่ดีมาจากการวิเคราะห์อดีต ภูมิปัญญา เพื่อไล่ให้ทันอนาคต วิเคราะห์สถานการณ์ที่ผ่านมา วิเคราะห์ทรัพยากร ทุนต่างๆ อันเป็นศักยภาพหรือความสามารถที่ยังไม่ได้พัฒนาหรือยังไม่ได้พัฒนาเต็มที่ หรือที่ยังซ่อนเร้นอยู่ แผนยุทธศาสตร์ที่ดีเป็นผลที่เกิดจากกระบวนการวางแผนที่ดีการบริหารจัดการแผนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดเป็นประสิทธิผลที่ปรากฏจริงเป็นแผนที่มีเป้าหมายดี ก่อให้เกิดการร่วมมือ มีหลักการดี ก่อให้เกิดการร่วมคิด มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดการร่วมทำ และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่จัดการดี ก่อให้เกิดการร่วมแรง ในภาษาไทยมีวลีว่า “ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ” (เสรี พงศ์พิศ, 2548: 120)

ยุทธศาสตร์ (Strategy) อธิบายคำว่า ยุทธศาสตร์ ไม่ใช่พันธกิจ (Mission) แต่ยุทธศาสตร์ คือ แผน (Plan) ที่จะนำองค์การให้บรรลุพันธกิจที่กำหนด หากองค์การต้องการชัยชนะองค์การต้องเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต และกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะนำองค์การไปสู่อนาคตที่เตรียมพร้อมไว้ (Jonas. 2000: 65)

เซอร์เกย์ (Sergay, 2012: 59) อธิบายคำว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึงกลไก หรือเครื่องมือที่จะทำให้องค์การมีหรือเพิ่มความสามารถในการแข่งขันที่ต้องการทั้งในปัจจุบันและใน อนาคตและแนวทางหรือวิธีการที่จะช่วยให้ได้มาซึ่งความสามารถในการแข่งขันดังกล่าวนี้

ฮิล และ โจนส์ (Hill & Jones. 2009: 2) อธิบายคำว่า ยุทธศาสตร์ คือ ชุดของการปฏิบัติการ ซึ่งผู้บริหารเลือกนำมาใช้เพื่อเพิ่มสมรรถนะขององค์การของตนเมื่อเทียบกับคู่แข่ง หาก ผลของการใช้ยุทธศาสตร์ทำให้องค์การมีสมรรถนะที่เหนือกว่าสิ่งนี้หมายถึงการมีความสามารถในการ แข่งขัน ยุทธศาสตร์ คือกระบวนการซึ่งบุคคลหรือองค์การตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับ ทรัพยากรซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดเพื่อสนองความต้องการบนช่วงเวลาเฉพาะภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ไม่มี ความแน่นอน

(KelvinnHinde, n.d.) ยุทธศาสตร์ คือ รูปแบบของวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ กิจกรรมการ ตัดสินใจ หรือการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นปัจจัยกำหนดว่าองค์การคือใครทำอะไร และทำไปทำไม ยุทธศาสตร์แตกต่างกันตามระดับของหน่วยงานและช่วงเวลา

Bryson (1995: 32) ยุทธศาสตร์ คือทิศทางและขอบเขตขององค์การในระยะยาว เพื่อให้บรรลุ ประโยชน์แก่องค์การโดยผ่านการจัดสรรทรัพยากรภายใต้ภาวะแวดล้อมแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

Johnson and Scholes (1999: 10) ยุทธศาสตร์ เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ วิธีการ เครื่องมือ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ ซึ่งก็คือเป้าหมายของชาติ ที่มักจะถูกกล่าวถึงในรูปของผลประโยชน์แห่งชาติ บทบาทของกระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์คือ แปลงผลประโยชน์แห่งชาติให้เป็นวิธีการ และเครื่องมือที่จะทำได้มาซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ส่วนเครื่องมือหรือวิธีการต่างๆ จะถูกกล่าวถึงในรูปของเครื่องมือ กำลัง อำนาจแห่งชาติ ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากความหมายของยุทธศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว สามารถสรุปได้ว่า “ยุทธศาสตร์คือกระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ ซึ่งอยู่ในรูปของผลประโยชน์แห่งชาติ แปลงไปสู่วิธีการ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ โดยใช้เครื่องมือ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของกำลังอำนาจแห่งชาติ นำไปใช้เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบาย มาตรการ กลยุทธ์และกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วม มีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลในการเลือกใช้กำลังอำนาจแห่งชาติที่มี อยู่อย่างจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนโดยมีแผนและภาพอนาคต เป็นตัวกำหนด”

องค์ประกอบของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 5 พื้นฐาน คือ 1. การกำหนดทิศทาง (Direction Setting) 2. การประเมินองค์การและสภาพแวดล้อม (Environment Scanning) 3. การจัดทำยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) 4. การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) 5. การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. การกำหนดทิศทางในการกำหนดทิศทางขององค์การประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) และการกำหนดภารกิจ (Mission) หรือกรอบในการดำเนินงานที่ชัดเจนจะช่วยให้้องค์การสามารถกำหนดทิศทางในระยะยาวในภารกิจ (Mission) ของกระบวนการบริหารจัดการเชิง ยุทธศาสตร์นั้น ชั้นแรกองค์การจะต้องระบุภารกิจและเป้าหมายหลักที่สำคัญขององค์กรซึ่งภารกิจ หมายถึงประกาศหรือข้อความขององค์กรที่พยายามกำหนดว่าจะทำอะไรในปัจจุบัน และกำลังจะทำอะไร ในอนาคตและองค์การเป็นองค์การแบบใดและจะก้าวไปสู่การเป็นองค์การแบบใด ทั้งนี้เพื่อบรรลุสู่ความเป็นเลิศเหนือคู่แข่ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วข้อความ

เรื่องภารกิจขององค์กรจะประกอบไปด้วย ข้อความที่บ่งบอกถึงคุณค่าทางปรัชญาสำคัญที่ผู้บริหารตัดสินใจกระทำ ซึ่งแสดงถึงพันธะของบริษัทที่มีต่อเป้าหมาย และสอดคล้องกับคุณค่าของผู้บริหาร นอกจากนี้แล้วภารกิจยังจะสร้างสภาพแวดล้อมในการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายคือการบอกถึงสิ่งที่องค์กรปรารถนาให้เกิดขึ้นในอนาคต และพยายามบรรลุ โดยมีการกำหนดให้ชัดเจน กระชับ ตรงจุด และสามารถวัดได้ ทั้งนี้การกำหนดเป้าหมายจะมีการกำหนดให้ชัดเจน ขึ้นกว่าการกำหนดภารกิจว่าจะต้องทำอะไร

2. การประเมินองค์กรและสภาพแวดล้อม (Environment Scanning) ในการประเมินสภาพแวดล้อมขององค์กรนั้น ประกอบไปด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค หรือโดยทั่วไปจะเรียกว่าการวิเคราะห์ตามตัวแบบ สวีท (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในโอกาสและ อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร SWOT มาจากตัวย่อภาษาอังกฤษ 4 ตัว ได้แก่ S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็ง ด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคลองค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์ การตลาด W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัย ภายในเป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธี ในการแก้ปัญหาเหล่านั้น O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาสซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นผลจาก การที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจาก สภาพแวดล้อมภายใน นักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรคซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

3. การจัดทำยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) การกำหนดยุทธศาสตร์เป็นการพัฒนาแผนระยะยาวบนรากฐานของโอกาสและอุปสรรค ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก และการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยองค์กรจะต้องกำหนด และเลือกยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับองค์กรที่สุด ผู้บริหาร

ต้องพยายามตอบคำถามว่า ทำอย่างไร องค์การจึงจะไปถึงเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ได้โดยใช้ความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์

4. การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติคือกระบวนการที่ผู้บริหารแปลงยุทธศาสตร์และนโยบาย ไปสู่แผนการดำเนินงานกำหนดรายละเอียดด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณหรือวิธีการดำเนินงานซึ่งกระบวนการนี้อาจจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภายในด้านวัฒนธรรมโครงสร้าง หรือระบบการบริหาร เพื่อให้สามารถดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

5. การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) การควบคุมกลยุทธ์เป็นหน้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลยุทธศาสตร์ที่นำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ในการ นำกลยุทธ์ไปปฏิบัตินั้นมักจะเกิดข้อผิดพลาดที่ต้องการการปรับปรุง เพื่อให้แน่ใจว่ายุทธศาสตร์นั้นจะก่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ตรงตามแผนที่ได้ตั้งไว้

จัดทำแผนยุทธศาสตร์ได้รับความนิยมนมากเมื่อมีการปฏิรูปภาครัฐตามแนวทางการจัดการภาครัฐแนวใหม่ หรือ NPM (New Public Management) ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสการปฏิรูปการ บริหารภาครัฐ ที่เน้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการนำเครื่องมือการบริหารภาคธุรกิจเอกชนมาประยุกต์ใช้ การวางแผนในภาครัฐก็เปลี่ยนไปจากการวางแผนตามภารกิจแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental) ซึ่งมีลักษณะการพัฒนาแบบต่อยอดขึ้นไปจากฐานของผลงานในปีที่ผ่านมา มาไปเป็นการวางแผนที่มุ่งเน้นผลงาน และตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่มีความรวดเร็ว รุนแรง และ กว้างขวาง ให้มีผลที่ยั่งยืน จะเห็นได้ว่าประเทศต่างๆ ได้มีการใช้ตัวแบบใหม่ๆ ในการปฏิรูปการ จัดการ ภาครัฐ และการบริหารกิจการบ้านเมือง (Public Administration and Public Governance) (Peters B., 1996, pp.32-68 อ้างอิงใน ตำราคัมภีร์พัฒนา,ม.ป.ป.: 5) การวางแผนตามพันธกิจจะมุ่งเน้นภารกิจหลัก (Mission) และอาณัติ (Mandate) ตามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมาย โดยยึดผลงานในอดีตหรือปัจจุบันเป็นฐานสำหรับการตั้งต้นในการวางแผนในปีถัดไป ข้อดีที่สำคัญของการวางแผนแบบนี้ก็คือ การวางแผนจะมีความชัดเจนในการ นำพันธกิจไปปฏิบัติในกรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่ก็มีข้อเสียที่สำคัญก็คือ ไม่มีการนำปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมมาพิจารณา และทำให้ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตอบสนองความต้องการของประชาชน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การวางแผนยุทธศาสตร์สามารถแก้ปัญหานี้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีการศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์การแล้ว กำหนดวิสัยทัศน์ที่พึงประสงค์ในอนาคตระยะยาว แล้วกำหนดผลงานที่ตอบสนองวิสัยทัศน์ในอนาคตไล่ลงมาถึงปัจจุบัน ทำให้มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน และเป็นกำหนดอนาคตของ

องค์การที่ชัดเจนถึงสภาพที่ต้องการในอนาคตระยะยาว แต่อย่างไรก็ตามการวางแผนยุทธศาสตร์ก็มีข้อเสียก็คือจะต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การมากขึ้นในการกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของแผนยุทธศาสตร์และการคาดการณ์อนาคตต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและมีความเสี่ยงสูงที่ผลการวิเคราะห์อนาคตจะผิดพลาดไปจากผลการวิเคราะห์ อย่างไรก็ตามไม่มีใครที่สามารถพยากรณ์อนาคตได้ถูกต้องทั้งหมด องค์การจึงจำเป็นต้องกำหนดอนาคตที่ต้องการตาม ศักยภาพและผลกระทบจากปัจจัยภายนอกองค์การ (ดำรงค์ วัฒนา, ม.ป.ป.: 5)

ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์

1. แผนยุทธศาสตร์ช่วยให้ได้แนวทาง และทิศทางที่พัฒนามาจากสิ่งที่วิเคราะห์สังเคราะห์และเล็งเห็นอนาคต ไม่ใช่การตัดสินใจอนาคต เพราะไม่มีใครสามารถล่วงรู้และทำนายอนาคตอย่างแม่นยำได้
2. แผนยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการพลวัตรที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่พิมพ์เขียวสำหรับอนาคต เนื่องจากในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายและรุนแรง ซึ่งจะมีโอกาส อุปสรรค และปัญหาต่างๆ ใหม่ๆ เกิดขึ้นในอนาคต
3. แผนยุทธศาสตร์เป็นการตอบโจทย์ระยะยาวเป็นหลักสำคัญ การแก้ปัญหา วิกฤติเฉพาะหน้าควรมีแผนจัดการความเสี่ยง หรือ แผนการบริหารกิจการต่อเนื่อง (Business Continuity Management) ไว้รองรับ
4. แผนยุทธศาสตร์ที่ดีควรมีความยืดหยุ่น และไม่ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ของสมาชิกองค์การ
5. แผนยุทธศาสตร์สำคัญประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบสูงต่อองค์การ ไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งหมด (ดำรงค์ วัฒนา, ม.ป.ป.: 7)

ลักษณะยุทธศาสตร์ที่ดีมีดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ต้องเป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วมจากทั้งผู้บริหาร บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากองค์การโดยมุ่งหวังให้เกิดการยอมรับในทุกฝ่ายในองค์การ เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการจัดทำยุทธศาสตร์
2. ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นมาประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์พันธกิจขององค์การ ค่านิยมร่วม ประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แผนงาน/โครงการ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการต้องครอบคลุมทุกพันธกิจขององค์การ และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

3. ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นมาต้องมีความชัดเจน โดยในแผนยุทธศาสตร์อาจจำเป็นต้องมีคำอธิบายประกอบ เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ อธิบายวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด

4. ทุกหัวข้อหรือประเด็นในยุทธศาสตร์ต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ท้ายที่สุดขององค์การสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ขององค์การ กล่าวคือหากจะมองจากล่างขึ้น บนพื้นฐานทุกโครงการจะต้องเป็นโครงการเชิงกลยุทธ์และสามารถสนับสนุนให้กลยุทธ์ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของยุทธศาสตร์

ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

วัฒนา พัฒนพงษ์ (2556 : 30-32) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ มี ขั้นตอนวิธีการดำเนินงานพอสรุปได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์เป็นขั้นตอนของการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ยาวไกลที่สุดขององค์กรโดยทั่วไปนิยมใช้เป็นจุดมุ่งหมายหลักขององค์กร ไม่ควรเปลี่ยนแปลง ความจริงวิสัยทัศน์ เป็นจุดมุ่งหมายที่มีอยู่แล้วในแผนแม่บทขององค์กร นำมาใช้หรือปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ กล่าวอีกนัยหนึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์ คือการหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “ความต้องการจะเป็นอะไร” (What Do We Want to Be)

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดพันธกิจเป็นขั้นตอนของการกำหนดวิธีการดำเนินงานเบื้องต้นเพื่อเป็นหลักประกันว่าสิ่งที่ต้องการจะเป็นนั้น มีโอกาสที่จะบรรลุถึงได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งพันธกิจ คือ การหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “ทำไมเราจึงต้องจัดตั้งองค์กรของเราขึ้นมา” (Why Do We Exist) คำตอบ คือเราตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อต้องการจะเป็นอย่างไรที่เราคาดหวังไว้

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดค่านิยมร่วมเป็นขั้นตอนของการกำหนดค่านิยมหลักขององค์กรที่จะสามารถทำหน้าที่เป็นเบ้าหลอมพฤติกรรมและความเชื่อของบุคคลขององค์กรให้เป็นในทิศทาง เดียวกันกล่าวอีกนัยหนึ่ง การกำหนดค่านิยมร่วม ก็คือ การหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “อะไรคือสิ่งที่เรา เชื่อ” (What Do We Believe in)

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดความสามารถหลักเป็นขั้นตอนของการกำหนดความสามารถหลักขององค์กรที่จะสามารถทำหน้าที่เป็นเบ้าหลอมพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรขององค์กรให้มี ทักษะและความสามารถพิเศษในทิศทางที่องค์กรต้องการ กล่าวอีกนัยหนึ่งการกำหนดความสามารถหลัก ก็คือการหาคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “อะไรคือความสามารถหลักที่บุคลากรของเราควรมี” (What Kind of Core Competency Should We Have)

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดวัตถุประสงค์หลักเป็นขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวขององค์กรหรือวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งหน่วยงานราชการหรือ

รัฐวิสาหกิจหรือ ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิในการจัดตั้งบริษัทสำหรับภาคเอกชน

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงกลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ขั้นตอนการกำหนดจุดมุ่งหมายระดับกลยุทธ์ในรอบ 3 ปี หรือ 5 ปีขององค์กร ตามปกติองค์กรต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือ เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ในรอบ 3 ปี หรือ 5 ปี ขององค์กรแต่ละด้าน

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล ขั้นตอนนี้คือ ขั้นตอนการพิจารณาว่าจากจุดมุ่งหมายเชิงกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำมากำหนดเป็นดัชนีวัด ความสำเร็จแบบสมดุลได้กี่ด้าน หรือก็มีมิติตามธรรมชาติของเคแบงก์ และ นอร์ตัน (Kaplan and Norton) (อ้างอิงใน วัฒนา พัฒนพงษ์, 2546: 32) ได้กำหนดมิติของ Balance Score Card : BSC (ชื่อภาษาไทยมีการใช้ที่แตกต่างกัน อาทิการประเมินผลเชิงดุลยภาพ การประเมินองค์กรแบบสมดุล การวัดผลแบบสมดุล ลิขิตสมดุล ลิขิตดัชนี ดุลดัชนีหรือ สมดุลกระดานคะแนน) ไว้ 4 ด้าน คือ (1) มิติด้านการเงิน (2) มิติด้านกระบวนการภายใน (3) มิติด้านการเรียนรู้และการเติบโต (4) มิติด้านลูกค้า

ขั้นตอนที่ 8 การกำหนดกลุ่มผลสัมฤทธิ์หลัก เป็นขั้นตอนของการกำหนดกลุ่มผลสัมฤทธิ์หลักขององค์กรซึ่งจะต้องกำหนดว่าอะไรคือผลสัมฤทธิ์หลักที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 9 การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วยการกำหนดรายชื่อแผนงานและโครงการขั้นตอนนี้ คือ ขั้นตอนที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างแผนกลยุทธ์และการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการกำหนดคำตอบให้กับคำถามที่ว่า “เราต้องการจะทำอะไรบ้าง” ในทางปฏิบัติ กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะมีอยู่ 2 ขั้นตอนหลักคือ 1. ขั้นกำหนดรายชื่อแผนงาน วิธีการกำหนดรายชื่อแผนงาน นิยมกำหนดโดยการระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหาหลักขององค์กรว่าในรอบ 3 ปี หรือในรอบ 5 ปี องค์กรนี้มีปัญหาหลัก อะไรบ้าง คำตอบที่ได้คือรายชื่อแผนงาน 2. ขั้นตอนที่กำหนดรายชื่อโครงการโดยวิธีกำหนดรายชื่อโครงการ นิยมกำหนดโดยการค้นหาสาเหตุของปัญหาหลักภายใต้แต่ละแผนงานว่ามีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง สาเหตุแต่ละสาเหตุ ก็คือ รายชื่อโครงการแต่ละโครงการ ดำรงค์วัฒนา (ม.ป.ป.: 14-15) อธิบายขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการวางแผน ยุทธศาสตร์ตามตัวแบบข้างต้น มีขั้นตอนกระบวนการ และวิธีการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมจัดทำแผน

1.1 การจัดทำยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องที่เป็นผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ทุกภาคส่วน การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ที่ได้ผลสัมฤทธิ์อาศัยตัวแบบ ABCDE โดยเริ่มจากการแต่งตั้งคณะท างานจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ประกอบด้วย บุคลากรระดับรองหัวหน้า หน่วยงานเป็นหัวหน้าคณะทำงาน มีผู้นำภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน และสมควรมีที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวางแผน ยุทธศาสตร์ร่วมด้วย เพื่อพิจารณายกร่างยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยการเชื่อมโยงไปสู่แผนปฏิบัติการ และนำเสนอต่อที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ของหน่วยงาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

1.2 การรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลด้านสังคม การเมือง การบริหาร และการปกครอง เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติฯ และข้อมูลขององค์กร

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพในปัจจุบันขององค์กร เมื่อมีการเตรียมความพร้อมตามแนวทางข้างต้นแล้ว ก็สามารถเริ่มกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ตามตัวแบบการจัดทาแผนยุทธศาสตร์ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น โดยเริ่มจากการประเมิน สถานการณ์ (Assessing the Situation) ที่อาศัยการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ได้แก่ ศึกษาข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลทุติยภูมิเช่น รายงานผลการดำเนินงานขององค์กร รายงานผลการตรวจประเมินผลองค์กร เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์หาประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยอุปสรรค หรือ SWOT นอกจากนี้ควรมีการจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิเช่น การสัมภาษณ์เพื่อหาประเด็น SWOT การสำรวจ ด้วยแบบสอบถามเพื่อหาหน้าหนักประเด็น SWOT และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในกรณีของแผนยุทธศาสตร์จังหวัดควรประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรภาคเอกชน และประชาชน เพื่อระดมความคิดเห็นและวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลปัญหา ความต้องการ ปัจจัย สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่แสดงถึงโอกาส ข้อจำกัด จุดอ่อน จุดแข็ง ในการพัฒนาจังหวัด โดยใช้หลักการ SWOT สำหรับกรณีของหน่วยงานทั่วไป ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญเข้าร่วมประชุม และครั้งสุดท้ายควรเชิญผู้แทนภาคประชาสังคมและเอกชนเข้าร่วมประชุม

3. ขั้นตอนการจัดทำวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goals) ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue/ Theme) ยุทธศาสตร์ (Strategies) แผนแม่บท/แผนปฏิบัติการ (Operations) กลยุทธ์ (Tactic) และแผนปฏิบัติการ (Action Plan) คณะทำงานจัดทำแผน ยุทธศาสตร์ฯ ร่วมกับผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) นำผลจากการวิเคราะห์ SWOT ยกร่าง วิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์และกำหนดกลยุทธ์หลักของ

ยุทธศาสตร์คณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ฯ นำเสนอร่างวิสัยทัศน์พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์และยุทธศาสตร์หลักของยุทธศาสตร์ให้ คณะผู้บริหาร คณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) 4 ปีและ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์เป้าประสงค์และกลยุทธ์หลัก

การกำหนดยุทธศาสตร์

เมื่อวิสัยทัศน์และพันธกิจชัดเจนเป็นที่ยอมรับแล้ว ขั้นตอนต่อมา คือการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนการกำหนดยุทธศาสตร์ควรมีความสอดคล้องกับแนวโน้มที่สำคัญ ที่ระบุไว้ในการวิเคราะห์ศักยภาพปัจจัยภายในและภายนอกองค์การด้วยโดยพิจารณาโอกาสสำคัญที่เกิดขึ้น ในสภาพแวดล้อมแล้วหาวิธีการที่จะใช้จุดแข็งขององค์การให้ได้ประโยชน์และพิจารณาจุดอ่อนของ องค์การ รวมทั้งการพิจารณาถึงภาวะคุกคามที่สำคัญใช้จุดแข็งในการป้องกันตัว หรือนำไปใช้ในโอกาส อื่นที่เกิดขึ้น การกำหนดยุทธศาสตร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. การพัฒนาวิสัยทัศน์และพันธกิจ องค์การจะต้องมีวิสัยทัศน์และระบุพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สำหรับภาครัฐในระบบงบประมาณแบบใหม่ที่เรียกว่าการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน หรือ Performance Base Budgeting: PBB องค์การจะต้องเขียนวิสัยทัศน์พันธกิจ ในแบบฟอร์มของงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ ความหมายของวิสัยทัศน์ (Vision) นักวิชาการหลายท่าน เช่น วิทยากร เชียงกุล (2544: 13) ให้นิยามว่าวิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพที่มีลักษณะในใจว่า องค์การหรือสังคมสามารถที่จะเป็นเช่นใด ความผันเกี่ยวกับรูปร่างและความสำเร็จในอนาคต เป้าหมายในอนาคตการมองการณ์ไกลที่ผู้นำสามารถมองเห็นและชักชวนให้เพื่อนร่วมงานหรือสมาชิกร่วมมือสร้างสิ่งนั้นขึ้นมา เทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ (2539: 5) สรุปว่า วิสัยทัศน์เป็นการมองเห็นอนาคตและการมีทัศนะที่ยาวไกล ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539: 24) ขยายความว่า วิสัยทัศน์ คือเป้าหมายที่มีลักษณะกว้างขวางเป็นความต้องการในอนาคตโดย ไม่ได้กำหนดวิธีการเอาไว้เป็นการสร้างความคิดโดยการใช้คำถาม (เป็นสิ่งที่ดีที่สุดยิ่งใหญ่ที่สุดบริการดี ที่สุด) เป็นรูปแบบข้อเสนอที่ไม่เจาะจง จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ เป็นเรื่องการมองอนาคตข้างหน้าของกลุ่มคนหรือ องค์การคาดหวังให้เป็นโดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมซึ่งอาศัยประสบการณ์และข้อมูลในปัจจุบันเพื่อกำหนดหรือเป้าหมายเอาไว้ล่วงหน้า ความหมายของ ภารกิจ หรือ พันธกิจ (Mission) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539: 25) กล่าวว่า ภารกิจ หมายถึงกิจกรรมขององค์การซึ่งจะระบุขอบเขตของการปฏิบัติการขององค์การในปัจจุบัน และอนาคต การยอมรับความรับผิดชอบและการทำประโยชน์เพื่อสังคม อนุวัช แก้วจำนง (2555: 21) กล่าวว่า ภารกิจ หมายถึงข้อความที่แสดงให้เห็นถึง

กิจกรรมการดำเนินงานหรือแนวทางหลักที่บ่งบอกลักษณะขององค์การในปัจจุบันและสิ่งที่องค์การ ต้องการจะทำให้เป็นผลสำเร็จ การกำหนดพันธกิจโดยทั่วไปต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์โดยข้อความใน พันธกิจจะต้องระบุหรือกำหนดให้มีความเกี่ยวพันกับขอบเขตการปฏิบัติการขององค์การ

2. การวิเคราะห์สถานการณ์เป็นการวิเคราะห์สภาพของประเทศ ความต้องการของประชาชนและการวิเคราะห์สภาพทาง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การสื่อสาร การทหาร พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3. การพัฒนายุทธศาสตร์เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์(Objective) และเป้าหมาย ซึ่งตั้งไว้โดยเป้าหมายมาจากผลผลิต (Output) วัตถุประสงค์มาจากผลลัพธ์ (Outcome) ส่วนเป้าประสงค์ (Goal) นั้นจะมาจากผลลัพธ์ขั้นปลาย (Ultimate Outcome) ที่ได้วางเอาไว้ ความหมายของเป้าหมาย (Goal) อนุมัติ แก้วจาง (2555: 26) กล่าวว่า เป้าหมาย หมายถึงสิ่งที่องค์การต้องการจะบรรลุหรือเป็นผลลัพธ์ที่เฉพาะเจาะจง สามารถวัดได้อาจมีระยะเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายองค์การทำให้มองเห็นจุดมุ่งหมายขององค์การที่แน่ชัดและมองเห็น ทิศทางที่แน่นอน ความหมายของวัตถุประสงค์ (Objective) ญัฐพันธ์ เขจรันท์ และจินตนา บุญบงการ (2544: 140-141) กล่าวว่าวัตถุประสงค์ หมายถึงเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีผลลัพธ์ที่ สามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรมเมื่อเทียบกับจุดมุ่งหมายขององค์การในระดับอื่นวัตถุประสงค์เป็นถ้อยแถลง ของสิ่งที่องค์การต้องการที่จะบรรลุซึ่งโดยปกติ วัตถุประสงค์จะถูกกำหนดในรูปของความต้องการภายใต้ กำหนดระยะเวลาที่แน่นอน โดยวัตถุประสงค์สามารถจะจำแนกตามระยะเวลาออกเป็น 2 ระดับ คือ วัตถุประสงค์ในระยะสั้นซึ่งเกี่ยวข้องกับเป้าหมายการดำเนินงานที่ครอบคลุมระยะเวลาไม่นานซึ่งปกติจะไม่เกิน 1 ปี และวัตถุประสงค์ระยะยาวซึ่งเป็นความต้องการของธุรกิจที่ครอบคลุมระยะเวลามากกว่า 1 ปี โดยปกติองค์การจะกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวตั้งแต่ 3 ปี 5 ปีหรือ 10 ปี นอกจากนี้ วัตถุประสงค์มักจะถูกกำหนดในปริมาณที่ชัดเจนและสามารถวัดได้และ วัตถุประสงค์ยังเป็น ส่วนสำคัญสำหรับความสำเร็จขององค์การ วัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่ชัดเจนท้าทาย สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายขององค์การในระดับอื่น โดยองค์การที่มีหลายฝ่ายมักจะให้แต่ละหน่วยงานกำหนดวัตถุประสงค์ของตนให้สอดคล้องกันเป้าหมาย โดยวัตถุประสงค์สามารถใช้แทนกันได้

4. การนำไปสู่การปฏิบัติ โดยการนำเอาดัชนีชี้วัดมาตรวจสอบว่าได้มีการดำเนินการไปตามแผนหรือไม่ อย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามหวังระยะเวลา ความถี่ที่กำหนด

5. สอบทาน ตรวจสอบ เป็นการประเมินผล โดยการนำเอาผลการตรวจสอบและประเมิน ตามหัวระยะเวลาต่างๆ มาสรุป

การประเมินยุทธศาสตร์

สุวิมล ติรภานันท์ (2551: 80-83) กล่าวว่ามาตรฐานการประเมินเป็นเครื่องมือใช้ในการประเมินแผนงานและโครงการองค์การประกอบด้วย 4 มาตรฐานย่อยคือ

1. มาตรฐานการนำไปใช้ประโยชน์ประกอบด้วยมาตรฐานที่กล่าวถึงเงื่อนไขการประเมิน การที่นำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางที่บอกถึงประเด็นที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้ใช้ ผลการ ประเมิน ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน ขอบเขตและการเลือกใช้ข้อมูลความชัดเจนของการแปลผล ความ ชัดเจนของการเขียนรายงาน การเผยแพร่รายงาน การรายงานผล การประเมินผล ตามระยะเวลาที่ กำหนดและผลกระทบจากการประเมิน

2. มาตรฐานความเป็นไปได้ ประกอบด้วย มาตรฐานเกี่ยวกับ ความเป็นไปได้ในการที่จะดำเนินโครงการประเมินเป็นการพิจารณานับตั้งแต่เทคนิควิธีการที่ใช้ไปจนถึงค่าใช้จ่ายในการประเมิน ประกอบด้วยประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการเทคนิคที่ใช้ในการปฏิบัติบรรยากาศ การเมืองในองค์กร ประสิทธิภาพด้านค่าใช้จ่าย

3. มาตรฐานความเหมาะสม ประกอบด้วย มาตรฐานเกี่ยวกับด้านความเหมาะสม เนื่องจากผลการประเมินมีผลต่อโครงการและแผนงานที่จะนำไปสู่ภาคปฏิบัติให้มีความเหมาะสมกับ สภาพความต้องการของบุคคลในองค์กร

4. มาตรฐานความถูกต้อง ประกอบด้วย มาตรฐานเกี่ยวกับความถูกต้องเป็นการกล่าวถึงวิธีการประเมินในแต่ละขั้นตอนที่จะทำให้มั่นใจว่าการประเมินมีความแม่นยำถูกต้อง ประกอบด้วย ประเด็นเกี่ยวกับการอธิบายถึงสิ่งที่ถูกประเมินการวิเคราะห์บริบทการอธิบาย วัตถุประสงค์และ วิธีดำเนินการอธิบายแหล่งข้อมูลคือความตรงของการวัดความเที่ยงของการวัดการเก็บข้อมูลอย่างเป็น ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ การสรุปผลอย่างมีหลักการความ ชัดเจนในการรายงานผล (ณกมล ปุณฺชเขตต์ทิกุล, 2559)

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ

คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

อำนาจ พลรักษา (2556, น.17) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างมีระบบ ระเบียบจนสภาวะการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านบุคลากร ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ไกรสร เจียมทอง (2561, น.31) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานในสถานศึกษา คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เป็นกลยุทธ์เพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่มุ่งการพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานตามหลักสูตร กำหนดโดยบุคคลกรที่ได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการการศึกษา จัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสม เกิดประโยชน์ ประสานชุมชนและองค์กรที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วริศรา บุญธรรม (2560, น.9) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินการของกลุ่มคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อาศัยความร่วมมือของสมาชิกภายในองค์กร โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

จันทร์เพ็ญ ณะฤกษ์ (2555, น.37) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานต่างๆ ของคณะบุคคลหลายฝ่ายที่ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา

ผ่องพรรณ พลราช (2560, น.33-34) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ การวางแผนกลยุทธ์ การคิดตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาทั้งหมดอย่างคุ้มค่า โดยใช้หลักการและแนวคิดทฤษฎีการบริหารมาสนับสนุนในการตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่ออกมาถูกต้องและเหมาะสม สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในองค์กรเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัจฉรา จงดี (2560, น.8) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยการจัดการแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

จิราภา เพียรเจริญ (2556, น.15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและงานส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของสถานศึกษา แบ่งงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ จำทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

ยุกตพันธ์ หวานน้ำ (2555, น.11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

สรุปลงได้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือกระบวนการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการนำหลักการและกระบวนการมาใช้อย่างเป็นระบบในสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีการแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานสถานศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ระเบียบ ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2557, น.1-2) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา คือผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับองค์กร การที่องค์กรจะมีประสิทธิภาพหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้จัดการเป็นสำคัญ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าปราศจากการบริหารจัดการที่ดีและทักษะการบริหารที่ดีของผู้บริหารองค์กร ดังนั้น การจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กร

ศิริพงษ์ เตาภายน (2548, น.14) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุกๆด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้ว การดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น.3) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วม

ดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพในทุกๆ ด้านของการจัดการศึกษา ดังนั้นบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบในการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษา จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารจัดการและต้องเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการบริหารงานสถานศึกษาในสถานการณ์ต่างๆได้ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่พัฒนาคนที่มีประสิทธิภาพ

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

ชัยยนต์ เพาพาน (2559, น.303) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

สุธีรา สุภักษ์พาล (2558, น.43) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานหน้าที่เกี่ยวกับการสนับสนุน ให้การบริการการจัดการศึกษาทั้งนอกระบบและในสถานศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาอื่น ที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งรัฐและเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น.5) ให้ความหมายว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2552, น.244) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของครู อาจารย์ และใช้ความรู้ความสามารถดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีบทบาทในการรับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ เพื่อให้การสนับสนุน ให้บริการการจัดการศึกษา อำนวยความสะดวกให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้อย่างเต็มความสามารถ

ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

สุธีรา สุภักษ์พาล (2558, น.43-44) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในทุกๆด้าน โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้อำนาจตัดสินใจเพื่อชี้หน้าอนาคตของสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้

ศิริพงษ์ เต่าภายน (2550, 25-26) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญเป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ทำให้การปฏิรูปการศึกษาไทยบรรลุผลตามเจตนารมณ์ และช่วยให้แผ่นแม่บทในการปฏิรูปการศึกษาของไทยเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา คือผู้ที่มีตำแหน่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากในภาคปฏิบัติจะเป็นตัวการและเป็นกลไกหลักในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการดูแล ควบคุม กำกับและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่างๆของสถานศึกษาให้ดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกที่มีบทบาทที่สำคัญ จะต้องเป็นผู้นำทางการศึกษา สามารถกำหนดแนวทาง นโยบาย แผนงานที่จะดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและบริบทชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญในการดูแล ควบคุมกำกับและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานในส่วนต่างๆของสถานศึกษาให้ดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บวร ปภัสราทร (2557) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ บริหารทั่วไป
2. จัดตั้ง/รับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
3. พัฒนาหลักสูตร/จัดการเรียนการสอน
4. ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ
5. กำกับ ติดตาม ประเมินผลตามแผนงานโครงการ
6. ระดมทรัพยากร ปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ดิสเลอร์ (Dissler, 1998, P.78) ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้นำบุคคลในองค์กรในศตวรรษที่ 21 ในประเด็นคุณลักษณะของผู้นำว่า ควรมีลักษณะ 6 ลักษณะ คือ

1. ผู้นำต้องมีแรงขับและปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้งานสำเร็จ (Leader Have Driven) คือ ผู้นำจะต้องมีแรงจูงใจจากภายในตัวเองมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

2. ผู้นำต้องมีความต้องการที่จะนำ (Leaders want to Lead) กล่าวคือ ผู้นำจะต้องมีอิทธิพล มีพลังอำนาจมากกว่าผู้ตาม และมีความจริงจัง ชอบเป็นผู้นำมากกว่าการเป็นผู้ตาม

3. ผู้นำต้องมีความซื่อสัตย์และคุณธรรม (Leaders Has Honesty and Integrity) คือ ผู้นำต้องเป็นที่ไว้วางใจของผู้ตาม มีความจริงใจ ยุติธรรมและมีใจกว้างต่อผู้ตาม

4. ผู้นำต้องมีการตัดสินใจที่ดี (Leaders Make Good Decision) คือ ผู้นำต้องใช้ความรู้และสติปัญญา ประสบการณ์และมีข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจ เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม

5. ผู้นำต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง (A leader Knows the Business) คือ ผู้นำที่ดีต้องรู้ในด้านธุรกิจ การตลาด เพื่อนำข้อมูลต่างๆมาประกอบในการคิด พิจารณาและตัดสินใจในยุคของการเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อเหตุการณ์

ยุกัล (Yukl,1998) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความมีพลังสูง มีความทนทานถือคุณธรรม ยึดมั่นหลักการ

2. ด้านแรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง การมีแรงจูงใจด้านอำนาจทางสังคม มีความต้องการมุ่งความสำเร็จอยู่ในระดับสูงปานกลาง มีความต้องการด้านความรักใคร่ผูกพันในระดับต่ำ

3. ความสามารถ(Ability) มีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะด้านเทคนิค มีทักษะในการเลี้ยววงกลม ชักชวน

บาส และ สตีจคดิลล์ (Bass & Stogdill, 1990, น. 80-81) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านสติปัญญา แก่ การมีไหวพริบปฏิภาณดี มีความรอบคอบ มีเหตุผล มีความรู้ ความเด็ดขาด และความราบรื่นในการใช้ความคิด ตลอดจนการตัดสินใจ

2. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว มีความตื่นตัว มีคุณธรรม ยุติธรรม ไม่ยึดติดกับระเบียบประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมา

3. มีคุณลักษณะทางด้านความสามารถ ได้แก่ ความสามารถในการร่วมมือกับผู้อื่น ความสามารถที่ได้รับการยกย่อง เป็นที่ยอมรับ และการมีเคล็ดลับในการจัดการ

ฮอย และ มิสเกล (Hoy and Miskel,2001,P397-399) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. บุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความบากบั่น และความพยายาม ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และคุณงามความดี

2. การจูงใจ (Motivation) ได้แก่ งานและความต้องการของบุคคล ความสำเร็จของงาน ความต้องการในพลังอำนาจและคุณงามความดี

3. ทักษะ (Skill) ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงาน การบริหารบุคลากร การรับรู้คุณค่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พวรรณตรี แซ่ฮัง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์วัฒนธรรมด้านการศึกษาของมิชชันนารีคณะเพรสไบทีเรียน ในเมืองเชียงใหม่ พ.ศ.2416-2484 โดยมุ่งเน้นศึกษาในโรงเรียนดาราวิทยาลัยและโรงเรียนปรีณสร้อยแยลส์วิทยาลัย ผลจากการศึกษาพบว่า โรงเรียนของมิชชันนารีเป็นที่กลมเกลียวเอาใจเขามาใส่ใจเรา ทำให้มีความรู้ในด้านวิชาการ ทักษะในการประกอบอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถอยู่ในสังคมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ทั้งทางด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี โลกทัศน์ และค่านิยมสมัยใหม่

สิรินันท์ ศรีวีระสกุล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยการกำหนดคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนและพัฒนายุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมี 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะเฉพาะตน (the self) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (relationship) ด้านสังคม (society) และด้านสิ่งแวดล้อม (the environment) และได้นำเสนอยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของโรงเรียน 2. ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร 3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนโดยนักเรียน 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเรียนรู้อุทิศตน 5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ และ 6. ยุทธศาสตร์การประสานพันครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

ศศิธรดา แพงไทย สมใจ มณีวงษ์ (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 และการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 มีสภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI modified) ในภาพรวมมีค่าดัชนี PNI = 0.39 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูผู้มืออาชีพและพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ มีความต้องการจำเป็นที่มากที่สุดโดยมีค่าดัชนี PNI = 0.41 และ 0.40 ตามลำดับ สำหรับยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์หลักคือ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูผู้มืออาชีพ 2) พัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอก 4) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) บริหารแบบมีส่วนร่วมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

นางดวงปาติยะ หัวเมือง (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 และแนวทางและยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาผู้นำในการบริหารจัดการโรงเรียน 2) การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู 4) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพองค์กร 6) การจัดการเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 8) การพัฒนาทักษะทางภาษาและอาชีพ 9) การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ และ 10) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน แนวทางและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 351 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 110 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย 21 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 54 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครูสอน ประกอบด้วย 76 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ประกอบด้วย 90 แนวทาง

ทริชัย บุญเต็ม (2540) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับพุทธศักราช 2550 ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดทิศทางและ

ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับพุทธศักราช 2550 ตามขั้นตอนการจัดการเชิงกลยุทธ์ของ เซอร์โต และปีเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันที่พึ่งหลักทางวิชาการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเทศลุ่มแม่น้ำโขง มีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพให้การบริการวิชาการอย่างหลากหลายเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนโดยอาศัยเทคโนโลยีหรือเครือข่ายสารสนเทศ ยุทธศาสตร์หลักที่กำหนดให้บรรลุตามทิศทางคือการนำมหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, ชื่นฤดี บุตะเขี้ยว, รุ่งนภา รุ่งเรืองศิลป์, ประเสริฐ อินทร์รักษ์, สงวน อินทร์รักษ์, พรพิรุณ วงศ์สมุด (2020) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ การวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาในการแปลงนโยบายระดับชาติสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า 1. กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ 1.1) การสร้างกลไกการรับรู้ยุทธศาสตร์ชาติ 1.2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ 1.3) การนำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ สู่การปฏิบัติ 1.4) การกำกับ ติดตามและประเมินผล และ 1.5) การรายงานผล และ 2. ผลการยืนยันกลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ทั้ง 5 กลยุทธ์ มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์

จากการอภิปรายผล ได้กล่าวว่า

1. ข้อค้นพบกลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย 1.1) การสร้างกลไกการรับรู้ยุทธศาสตร์ชาติ (Acknowledging) 1.2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ (Planning) 1.3) การนำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่ สู่การปฏิบัติ (Implementing) 1.4) การกำกับ ติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluating) และ 1.5) การรายงานผล (Reporting) นั้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ คือ กลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ เป็นพหุกลยุทธ์

2. จากข้อค้นพบผลการยืนยันกลยุทธ์การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สุดาพร ทองสวัสดิ์และสุจิตรา จรจิตร (2556)ศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สรุปผลการวิจัยดังนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัยและแต่ละปัจจัยมีองค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารลักษณะผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีความเป็นมืออาชีพในการบริหารและใช้กระบวนการ บริหารที่ดี 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเชิงวิชาการการสร้างทีมงานหรือ บริหารด้วยทีมงานที่ดีดำเนินการบริหารอย่างมีระบบ บริหารจัดการและสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีพฤติกรรมกรรมการบริหารที่ดี และนำระบบประกันคุณภาพมาใช้ในการบริหาร 2) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการบริหารประกอบด้วย 6 รูปแบบ ได้แก่การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเชิงวิชาการการสร้างทีมงานหรือบริหารด้วยทีมงานที่ดี ดำเนินการบริหารอย่างมีระบบที่ดี บริหารจัดการและสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้มีพฤติกรรม การบริหารที่ดีและนำระบบประกันคุณภาพมาใช้ในการบริหาร 3) ปัจจัยด้านครูที่มีประสิทธิภาพ และเชื่อต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาที่ดีจะต้องมีชีวสังคมที่ดีและมีความเป็นมืออาชีพ ในด้านการสอน รวมทั้งมีการบริหารการสอนที่ดีด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการ สอน และการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน การจัดกระบวนการเรียนการสอน และ 4) ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน และดึงผู้ปกครองมา มี ส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน

กษมาพร ทองเอื้อ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ปัจจัยลักษณะบุคคล ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยลักษณะองค์กร และปัจจัยนโยบายการบริหารและการปฏิบัติตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล มี 3 ปัจจัย โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยลักษณะสภาพแวดล้อม ปัจจัยลักษณะองค์กร และปัจจัยลักษณะนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ตามลำดับ

สุรณี วงศ์โพบูลย์ (2556) ศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่ง สภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนผลการศึกษา พบว่า 1) การบริหารจัดการ การศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ด้านวิชาการ มีการพัฒนาคุณภาพสู่สากล (World Class Education System) เน้นการ

สอนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียนและภาษาในแถบเอเชีย ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เน้นความเป็นพลเมือง อาเซียน ด้านบริหารบุคคล มีการเตรียมบุคลากรทางด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยี ด้านบริหารทั่วไป จัดทำแผนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับอาเซียน ใช้หลักคริสตจริยธรรมในการบริหารจัดการ และด้านการบริหารงบประมาณ มีการจัดงบประมาณทางการศึกษาเพื่อรองรับอาเซียน 2) การบริหารจัดการศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน มีปัญหาดังนี้ด้านบริหารวิชาการไม่มีหลักสูตรเพื่อรองรับอาเซียนโดยตรงขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และงานวิจัยไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร ด้านบริหารบุคคลครูขาดทักษะทางภาษาครูขาดความสนใจในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับอาเซียนและเปลี่ยนครูบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการสอน ด้านการบริหารทั่วไป ขาดการประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนในโรงเรียนและชุมชน และด้านงบประมาณ โรงเรียนขนาดเล็กมีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจ้างครูต่างประเทศ 3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน คือ BEST PLACE Strategy ดังนี้ จัดงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะ (Special Budgeting, B) และจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Bilingual, B) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นภาษาอังกฤษ (English Language, E) เน้นทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English Communication, E) ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (Parent Education, E) จัดการเรียนเรื่องเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อย่างจริงจังและชัดเจน (Stress in Social Studies, Religion and Culture Subject, S) รวมทั้งบูรณาการในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ (Integration in Several Subject, S) เน้นภาษาไทยเป็นหลัก (Thai Language, T) พัฒนาครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยี (Technology for Teacher and Personnel, T) บูรณาการแผนงาน (Integrated Planning, P) มีการทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (Setting Educational Strategic Plan for ASEAN community, P) สอนภาษาเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน 10 ประเทศ (ASEAN Language Teaching, L) พัฒนาศักยภาพผู้บริหารในการบริหารจัดการสู่อาเซียน (Develop the Leader in ASEAN Administration, A) ออกแบบให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ASEAN Studies Assignment, A) ใช้หลักคริสตจริยธรรมในการบริหารจัดการ (Christ Ethics for Managing, C) จัดทำหลักสูตรอาเซียน (ASEAN Curriculum Instruction, C) เรียนรู้ความเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community

Learning, C) และความเป็นพลเมืองอาเซียน (ASEAN Citizenship Awareness, C) และให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีในการสืบค้น ความรู้ (E-Learning, E)

พัชราภรณ์ สุทธินันท์ไชย (2550) ศึกษายุทธศาสตร์เพื่อการดำรงอยู่ของโรงเรียนอนุบาล เอกชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและ สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ด้วยตัวแบบ Boston Consulting Group (BCG Model) พบว่า สถานการณ์ของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในอำเภอเมือง เชียงใหม่ในขณะนี้คือสภาพแวดล้อมภายในเป็นจุดแข็งแต่สภาพแวดล้อมภายนอกมีอุปสรรคจึงอยู่ ในตำแหน่งแม่วัวเงิน (Cash Cow) มียุทธศาสตร์ดังนี้ ยุทธศาสตร์ในระดับองค์กรเป็นการกำหนด ภารกิจหลักขององค์กรควรใช้ยุทธศาสตร์ตั้งหลักมั่น หรือกลยุทธ์คงตัวได้แก่ ยุทธศาสตร์ยับยั้งเป็นการไม่ริเริ่มโครงการใหม่ๆที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มยุทธศาสตร์ไม่เปลี่ยนแปลงคือไม่มีการลงทุนเพิ่มแต่มีการพัฒนาการบริหารภายในให้มีประสิทธิภาพโดยการประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในองค์กร ยุทธศาสตร์ในการทำกำไร เช่น กลยุทธ์ลดค่าใช้จ่าย กลยุทธ์การลดต้นทุน กลยุทธ์การสร้างรายได้เพิ่ม ยุทธศาสตร์ระดับธุรกิจเป็นการเลือก กำหนดวิธีการผลิตและบริการเฉพาะของหน่วย หรือของฝ่ายยุทธศาสตร์ที่ควรใช้คือกลยุทธ์การเป็นผู้นำ ด้านต้นทุน มุ่งเน้นการผลิตหรือบริการให้มี คุณภาพสอดคล้องกับตลาดกลยุทธ์สร้างความแตกต่างเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการก่อให้เกิดการได้เปรียบคู่แข่งและกลยุทธ์มุ่งเฉพาะส่วนเป็นการตอบสนองลูกค้าเฉพาะกลุ่ม ยุทธศาสตร์ระดับหน้าที่เป็นการกำหนดกิจกรรมตามงานหน้าที่ความรับผิดชอบในหน่วยงานย่อยเพื่อให้เกิดผลผลิต และการบริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดยุทธศาสตร์ที่ควรใช้ได้แก่ กลยุทธ์การตลาดทำหน้าที่กำหนดแผนการตลาดโดยใช้ส่วนประสมทางการตลาด 4 Ps ราคากลยุทธ์การผลิต กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์การบริหารระบบสารสนเทศ กลยุทธ์การเงินและการบัญชี

ทิวัดถ์ ศรีดำรงค์(2557) วิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีฐานรากผลการวิจัย พบว่า 1) ลักษณะของโรงเรียนคุณภาพ คือโรงเรียนที่ผู้บริหารมี ภาวะผู้นำ จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครอง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ผู้ปกครองและชุมชนยอมรับ และมีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 2) เงื่อนไขการเกิดเป็นโรงเรียนคุณภาพแยกเป็น เงื่อนไขจากภายในโรงเรียนประกอบด้วย เงื่อนไขที่เกิดจากผู้บริหาร ได้แก่การทำตัวเป็นแบบอย่าง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ และมีภาวะผู้นำทางวิชาการ และเงื่อนไขที่เกิดจากครูได้แก่ ครูมีความสามัคคี ครูมีความตระหนักในหน้าที่ 3) กระบวนการเกิด

เป็นโรงเรียนคุณภาพเกิดจากกระบวนการบริหารงานของผู้บริหาร ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการบริหารมีความมุ่งมั่น ที่จะไปสู่ความสำเร็จและการทำงานเป็นทีม 4) การดำรงอยู่ของการเป็นโรงเรียนคุณภาพ เกิดจาก 1) ความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความเข้าใจและตระหนักในหน้าที่ของบุคลากร ความเป็นผู้นำทางวิชาการ และ 2) ความผูกพันกับโรงเรียน ประกอบด้วย การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ความเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่และการตรวจสอบและพัฒนากระบวนการทำงาน และ 5) ผลที่ตามมาจากการเป็นโรงเรียนคุณภาพ คือ เป็นแหล่งศึกษาดูงาน นักเรียนได้รับการพัฒนาบรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนและมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี

ตะวัน สี่อกระแสร (2556: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มตัวอย่าง คือ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม แบบเจาะจง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 คน เจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน 5 คน ผู้รับใบอนุญาตและผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน 10 คน ครูโรงเรียนเอกชน 50 คน ซึ่งได้มาโดย การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การอภิปราย กลุ่มเฉพาะ การสังเกตประกอบการสอบถาม การทำ SWOT Analysis และการทำวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ เนื้อหาและสังเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ ความเป็นเลิศมีสภาพดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการบุคลากรพบว่าผู้บริหารมีความเป็นผู้นำและ เป็นผู้บริหารมืออาชีพ สร้างขวัญ กำลังใจและแรงจูงใจแก่ครู มีระบบนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ปรับครูให้เหมาะสมกับวิชาและชั้นเรียน ลดจำนวนผู้บริหารระดับสูงมาทำการสอน รับคนให้ตรงกับงาน มีการสอนงาน อบรมภาษาอังกฤษให้กับครูใหม่ เน้นจรรยาบรรณครู 2) ด้านการบริหารทั่วไปพบว่า ลดสายงานบังคับบัญชา เน้นธุรกิจศึกษา ดำเนินการก่อนคู่แข่ง เน้นความเป็นเลิศในการให้บริการ บริหารแบบมีส่วนร่วม จัดสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน ใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอนและประหยัด 3) ด้านการบริหารจัดการวิชาการพบว่า เน้นคุณภาพ ของครูมีการใช้ศัพท์เทคนิคในการสอน ให้ความสำคัญกับทุกกิจกรรม สอนอย่างมีความหมาย ส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม มีการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอก มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการจัด ห้องเรียนพิเศษ เน้นความสามารถด้านภาษาไทย สอนภาษาเพื่อนบ้านในแถบเอเชีย และประชาคม อาเซียนโดยเจ้าของภาษา 4) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณพบว่าการใช้งบประมาณให้คุ้มค่า ลดความเสี่ยง และจัดหา

แหล่งเงินภายนอก 2. การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ มีปัญหาดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการพบว่า โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่รับนักเรียนจากเด็กที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีนักเรียนสมัครเข้าเรียนลดลง สื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์การสอน มีไม่เพียงพอ 2) ด้านการบริหารงบประมาณพบว่า ขาดงบประมาณในการลงทุน ระบบสวัสดิการไม่มีคุณภาพ 3) ด้านการบริหารบุคลากรพบว่า ขวัญและกำลังใจของครูลดลง ครูที่มีอายุน้อยบางส่วน ลาออกไปสอบบรรจุเป็นข้าราชการ ไม่มีโครงการจัดอบรมสัมมนาสำหรับโรงเรียนเอกชน รัฐเป็น ผู้กำหนดเงินเดือนของครูเอกชน ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนจะต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู ขาดครูที่มี คุณภาพ ครูที่มีอายุมากมีปัญหาในการจัดทำสื่อ ICT 4) ด้านการบริหารทั่วไปพบว่าโรงเรียนเอกชน แข่งขันกันเองและแข่งขันกับโรงเรียนรัฐบาล นโยบายภาครัฐเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเอกชน ไม่ชัดเจน จำนวนนักเรียนลดลง มีโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้น ครูโรงเรียนเอกชนต้องทำหน้าที่ หลายอย่างนอกเหนือจากงานสอน 3. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ คือ “INTERACTIVE Strategy” ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ย่อยดังนี้ 1) การใช้นวัตกรรม (Innovation : I) 2) การสร้างเครือข่าย (Network : N) 3) การใช้เทคนิคเชิงบริหาร (Administrative Techniques : T) 4) การให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษ (English Language : E) และสิ่งแวดล้อม (Environment : E) 5) การให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ (Relationship : R) การปรับโครงสร้างใหม่และ การปฏิรูป (Re Organize and Reform : R)และการทำวิจัยเชิงทดลองที่ได้ผลรวดเร็ว (Research : R) 6) การให้ความสำคัญกับวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกด้าน (A : Academic and Achievement) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Evaluation : A) 7) การให้ความสำคัญกับการลงทุน (Cost : C) และหลักสูตร (Curriculum : C) 8) การให้ความสำคัญกับภาษาไทย (Thai Language : T) 9) การให้ความสำคัญกับการจูงใจบุคลากร (Incentive : I) 10) การให้ความสำคัญ กับการสร้างค่านิยมร่วม (Value : V) 11) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นคุณธรรมจริยธรรม (Ethics : E)

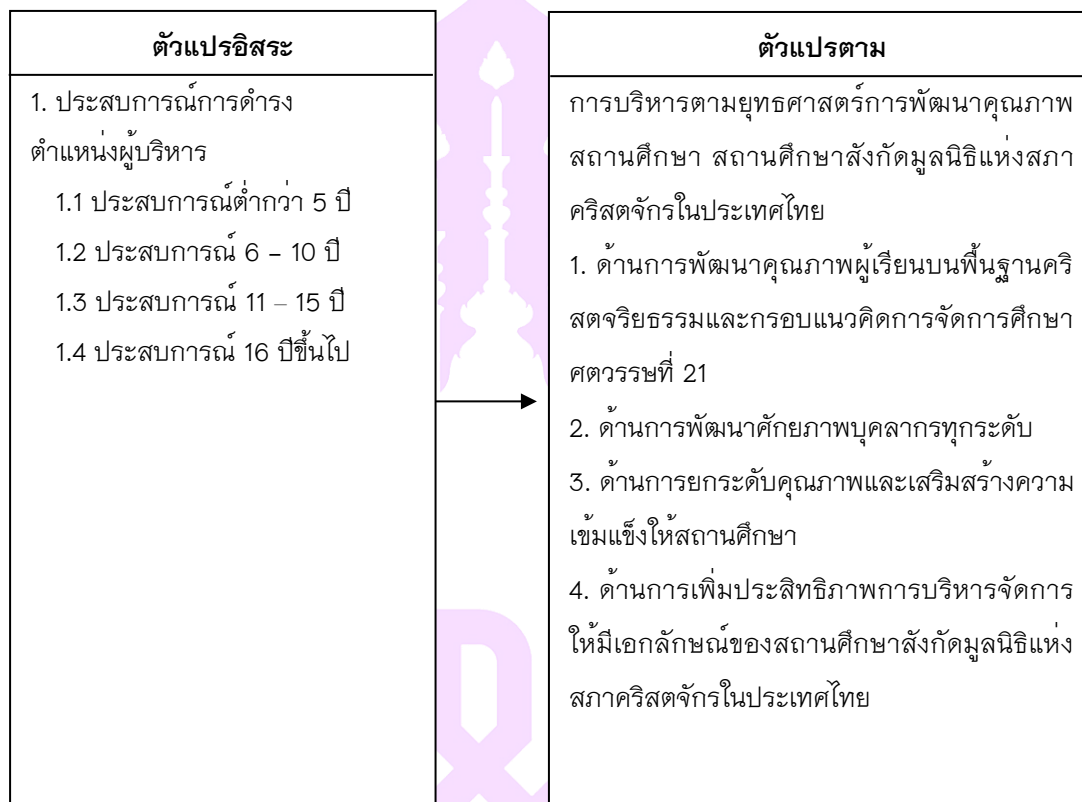
ปรเมศวร์ ชรอยนุช (2557: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อ พัฒนามนุษย์ตามแนวคริสต์ศาสนิกายโปรเตสแตนต์ วัดอุปประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์ แนวคิดของคริสต์ศาสนิกายโปรเตสแตนต์ในการพัฒนามนุษย์ 2) เพื่อเสนอแนวทางการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ตามแนวคริสต์ศาสนิกายโปรเตสแตนต์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิง คุณภาพ เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวคิดของคริสต์ศาสนิกายโปรเตสแตนต์ในการพัฒนามนุษย์ ผ่านวิวัฒนาการในการจัดการศึกษาของมิชชันนารีโปรเตสแตนต์ในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดในการพัฒนามนุษย์ตามแนวคริสต์ศาสนิกาย

โปรเตสแตนต์มีหลักการพื้นฐานบนอุดมคติทาง ความเชื่อและคำสอนของศาสนาคริสต์จัด ความไม่รู้ของคนไทยโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ อีกทั้ง เป็นช่องทางในการเผยแพร่ศาสนา คริสต์อันเป็นหนทางหลุดพ้นจากความบาปและสิ่งชั่วร้ายทั้งหมด มิชชันนารีเชื่อว่าหากทุกคน ได้รับการศึกษาตามแนวคำสอนของศาสนาคริสต์ย่อมนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจคุณค่าของ ความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ในทุกมิตินั้น แนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามนุษย์ ของมิชชันนารีในกายโปรเตสแตนต์จึงมี 7 เรื่อง ได้แก่ 1) การจัดการศึกษาเพื่อ การประกาศข่าว ประเสริฐแห่งองค์พระเยซูคริสต์ 2) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมตามหลัก คำสอนใน พระคริสต์ธรรมคัมภีร์3) การจัดการศึกษาบนหลักความเสมอภาคของมนุษย์4) การจัดการ การศึกษาในสิ่งแวดล้อมแบบคริสต์ศาสนา 5) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตให้สมบูรณ์ทุกมิติ 6) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้นำในคริสตจักรและสังคม และ 7) การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนา ความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ตามแบบอย่างขององค์พระเยซูคริสต์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อทำการศึกษาการบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษการบริหารงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาคเหนือ จำนวน 27 แห่ง รวมทั้งสิ้น 521 คน (ข้อมูลจากสำนักงานพันธกิจการศึกษา, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 221 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie and Morgan, 1970) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นในการสุ่ม

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหารสถานศึกษา	521 คน	221 คน
รวม	521 คน	221 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิต่างแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 1 ฉบับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิต่างแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมและกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้มีเอกลักษณ์ของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิต่างแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, น.42) ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเนื้อหาที่ต้องการวัด

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2.2.2 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน คือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2. ดร. ดุสิต พรหมชนะ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนปริมัสรอยแยลส์วิทยาลัย

3. ดร.ยุทธชัย ดำรงมณี ผู้จัดการ – ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่

โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.3 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา จากผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในการวิจัยครั้งนี้ มีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหา

2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .90

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย รองผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 27 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) โดยกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 15-20 วัน
3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 221 ชุด ได้รับกลับคืนมา จำนวน 221 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1. สภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย มีลักษณะ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, น.42) ซึ่งมีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและ วัตถุประสงค์ (Index Of Item Objective Congruence: IOC)

2. สถิติพื้นฐานและทดสอบสมมุติฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายความเรียง แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 4 ด้าน

ตอนที่ 3 แสดงผลเปรียบเทียบการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

SS แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of square)

MS แทน ค่าความแปรปรวน (Mean of freedom)

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)

p แทน ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ

* แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน(คน) (n = 221)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้จัดการ	32	14.48
1.2 ผู้อำนวยการ	46	20.81
1.3 รองผู้อำนวยการ	39	17.65
1.4 ผู้ช่วยผู้จัดการ	50	22.62
1.5 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	54	24.43
รวม	221	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ระดับปริญญาตรี	109	49.32
2.2 ระดับปริญญาโท	67	30.32
2.3 ระดับปริญญาเอก	45	20.36
รวม	221	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1 0-5 ปี	101	45.70
3.2 6-10 ปี	64	28.96
3.3 11-15 ปี	24	10.86
3.4 16 ปีขึ้นไป	32	14.48
รวม	221	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มากที่สุดคือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 24.43 รองลงมาเป็นผู้ช่วยผู้จัดการ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 22.62 รองลงมาเป็นผู้บริหาร จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 20.81 รองลงมาเป็นผู้บริหาร จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และน้อยที่สุดเป็นผู้จัดการ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.48 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 49.32

รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 30.32 และน้อยที่สุดเป็นการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.36 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 0-5 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 รองลงมาประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 28.96 รองลงมาประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.48 และน้อยที่สุดมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.86 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 4 ด้าน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 4 ด้าน (n = 221)

ด้าน	ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม	3.94	0.96	มาก
2.	ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	3.80	0.96	มาก
3.	ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน	3.69	1.06	มาก
4.	ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	3.97	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย		3.88	0.96	มาก

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.88$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X} = 3.80$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน ($\bar{X} = 3.69$)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม(n = 221)

ด้าน	การพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1.	มีหลักสูตรคริสเตียนศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทในโลกปัจจุบัน	3.84	0.80	มาก
2.	มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและนำผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.63	1.03	มาก
3.	มีแผนงาน/โครงการด้านการประกาศข่าวประเสริฐ การอภิบาล และมีการบริหารให้เกิดผลอย่างชัดเจน	4.30	0.84	มาก
4.	มีกระบวนการติดตามผู้รับเชื่อใหม่และส่งเสริมให้เข้ารับบัพติสมา	4.44	0.71	มาก
5.	มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ และแผนการศึกษาต้นสังกัด	3.82	1.07	มาก
6.	มีระบบการนำแผนงานลงสู่การปฏิบัติจนเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม	3.82	1.07	มาก
7.	มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผล การทดสอบระดับชาติ	3.82	1.07	มาก
8.	มีการพัฒนาคูณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะชีวิตของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทโลกยุคปัจจุบันและอนาคต	3.82	1.07	มาก
รวมเฉลี่ย		3.94	0.96	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับตามการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบน

พื้นฐานคริสตจริยธรรม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีกระบวนการติดตามผู้รับเชื่อใหม่และส่งเสริมให้เข้ารับบัพติสมา ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมา คือ มีแผนงาน/โครงการด้านการประกาศข่าวประเสริฐ การอภิบาล และมีการบริหารให้เกิดผลอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.30$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและนำผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.63$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์สถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคณาจารย์บุคลากร (n = 221)

ข้อ	การพัฒนาคณาจารย์บุคลากร	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารมีทักษะและสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในสภาพที่จำกัดหรือท้าทายจนเกิดผลและยั่งยืน	3.72	1.10	มาก
2.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ	4.00	0.89	มาก
3.	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีชุมชนการเรียนรู้ในวิชาชีพ (Professional learning community:PLC)	3.68	0.89	มาก
4.	มีผู้นำระดับสูงรองรับความต้องการการของโรงเรียนในปัจจุบันและอนาคต	3.79	0.98	มาก
รวมเฉลี่ย		3.80	0.96	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์สถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคณาจารย์บุคลากร ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ มีผู้นำระดับสูงรองรับความต้องการการของโรงเรียนในปัจจุบันและอนาคต ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีชุมชนการเรียนรู้ในวิชาชีพ (Professional learning community:PLC) ($\bar{X} = 3.68$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน (n = 221)

ข้อ	การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1.	มีแผนฟื้นฟูและการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.82	1.07	มาก
2.	มีการพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและได้รับการยอมรับในระดับสากล	3.81	1.04	มาก
3.	มีการพัฒนาตนเองสู่เวทีระดับประเทศและระดับสากล	3.46	1.17	ปานกลาง
4.	มีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งควบคู่กับการบริหารงานโรงเรียนและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง	3.68	0.97	มาก
รวมเฉลี่ย		3.69	1.06	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีแผนฟื้นฟูและการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมา คือ มีการพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและได้รับการยอมรับในระดับสากล ($\bar{X} = 3.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการพัฒนาตนเองสู่เวทีระดับประเทศและระดับสากล ($\bar{X} = 3.46$) ระดับปานกลาง

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (n = 221)

ข้อ	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1.	มีการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	4.18	0.80	มาก
2.	มีเครือข่ายคู่พัฒนาระหว่างโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ	4.09	0.89	มาก
3.	มีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยอย่างเหมาะสม	4.23	0.80	มาก
4.	โรงเรียนมีคุณภาพตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	4.25	0.79	มาก
5.	โรงเรียนใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.46	1.05	ปานกลาง
6.	มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง	3.53	1.24	มาก
7.	มีการบริหารจัดการสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า	4.05	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย		3.97	0.92	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับตามผลการวิเคราะห์การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีคุณภาพตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ มีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ไทยอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.46$) ระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (n = 221)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน								การแปรผล
	ระหว่าง 0-5 ปี		ระหว่าง 6-10 ปี		ระหว่าง 11-15 ปี		16 ปีขึ้นไป		
	(\bar{X})	S.D.	(\bar{X})	S.D.	(\bar{X})	S.D.	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
1.การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม	4.81	0.26	4.63	0.43	4.05	0.29	2.93	0.52	มาก
2.การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	3.97	0.54	3.92	0.55	3.55	0.84	3.64	0.94	มาก
3.การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน	4.19	0.39	3.96	0.94	3.45	0.98	3.54	0.68	มาก
4.การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	3.89	0.71	4.19	0.75	4.04	0.72	3.90	0.54	มาก
รวม	4.22	0.48	4.18	0.67	3.77	0.71	3.50	0.67	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภพการศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์ระหว่าง 0-5 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ($\bar{X} = 4.81$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

($\bar{X} = 3.89$) ประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ($\bar{X} = 4.63$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนา ศักยภาพบุคลากร ($\bar{X} = 3.92$) ประสบการณ์ระหว่าง 11-15 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน โดยพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ($\bar{X} = 4.05$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้าน การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน ($\bar{X} = 3.45$) ประสบการณ์ 16 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.90$) และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ($\bar{X} = 2.93$)

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยการบริหาร
สถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพการศึกษาสังกัดมูลนิธึแห่งสภา
คริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์การดำรงตำแหน่งของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

รายการ		ss	Df	MS	F	Sig.
1. การพัฒนาคูณภาพ ผู้เรียนบนพื้นฐานคริสต์ จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	6.138	5	1.228	1.907	0.09
	ภายในกลุ่ม	72.111	112	.644		
	รวม	78.248	117			
2. การพัฒนาคักยภาพ บุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	5.155	5	1.031	1.661	0.15
	ภายในกลุ่ม	69.538	112	.621		
	รวม	74.693	117			
3. การยกระดับคูณภาพ และเสริมสร้างคววม เข้มแข็งให้โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.635	5	.327	1.111	0.35
	ภายในกลุ่ม	32.975	112	.294		
	รวม	34.610	117			
4. การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	.738	5	.148	.205	0.96
	ภายในกลุ่ม	80.819	112	.722		
	รวม	81.557	117			
ผลรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.249	5	.450	1.514	0.19
	ภายในกลุ่ม	33.265	112	.297		
	รวม	35.514	117			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพ
การศึกษาสังกัดมูลนิธึแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์การดำรง
ตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพ การศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อ ศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักรในประเทศไทย และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพ สถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการณการ ทำงาน ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

สรุปผล

อภิปรายผล

ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การศึกษการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพ สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้าน การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบน พื้นฐานคริสตจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการยกระดับคุณภาพและ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน

1. การศึกษการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิ แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ โรงเรียน มีคุณภาพตามเอกลักษณ์ของโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีการ จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทยอย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่

ทันสมัยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีเครือข่ายผู้พัฒนาระหว่างโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ ผู้บริหารมีการสรุปผลการแก้ปัญหาให้เป็นปัจจุบัน มีการบริหารจัดการสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า ผู้บริหารดำเนินการตามแผนงาน รูปแบบและขั้นตอนการแก้ปัญหาที่วางไว้ และมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง โรงเรียนใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. การศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีกระบวนการติดตามผู้รับเชื่อใหม่และส่งเสริมให้เข้ารับบัพติสมา มีแผนงาน/โครงการด้านการประกาศข่าวประเสริฐ การอภิบาล และมีการบริหารให้เกิดผลอย่างชัดเจน มีหลักสูตรคริสเตียนศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทในโลกปัจจุบัน มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ และแผนการศึกษาต้นสังกัด มีระบบการนำแผนงานลงสู่การปฏิบัติจนเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบระดับชาติ มีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะชีวิตของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทโลกยุคปัจจุบันและอนาคต ตามลำดับ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรคริสเตียนศึกษาและนำผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. การศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีแผนฟื้นฟูและการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและได้รับการยอมรับในระดับสากล ผู้บริหารมีความรอบรู้ ความเข้าใจ วิเคราะห์ระบบต่าง ๆ และนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ มีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งควบคู่กับการบริหารงานโรงเรียนและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาตนเองสู่เวทีระดับประเทศและระดับสากล

ผลการเปรียบเทียบการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการทำงาน

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยอภิปรายเป็นรายด้านดังนี้

1.1 การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยอย่างเหมาะสม มีการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีการสรุปผลการแก้ปัญหาให้เป็นปัจจุบัน มีการบริหารจัดการสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่า ผู้บริหารดำเนินการตามแผนงาน รูปแบบและขั้นตอนการแก้ปัญหาที่วางไว้ และมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง โรงเรียนใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สิรินันท์ ศรีวีระสกุล (2553) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งในงานพันธกิจคริสเตียนศึกษาของโรงเรียน 2. ยุทธศาสตร์การระดมสรรพกำลังของบุคลากร 3. ยุทธศาสตร์การสร้างพลังขับเคลื่อนโดยนักเรียน 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเรียนรู้ 5. ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ และ 6. ยุทธศาสตร์การประสานพลังครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานภายนอก

1.2 การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีแผนงาน/โครงการด้านการประกาศข่าวประเสริฐ การ

อภิบาล และมีการบริหารให้เกิดผลอย่างชัดเจน มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบระดับชาติ มีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะชีวิตของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทโลกยุคปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับ พวรณตรี แซ่ฮ้ง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์วัฒนธรรมด้านการศึกษาของมิชชันนารีคณะเพรสไบทีเรียน ในเมืองเชียงใหม่ พ.ศ.2416-2484 โดยมุ่งเน้นศึกษาในโรงเรียนดาราวิทยาลัยและโรงเรียนปรีณสร้อย แอลส์วิทยาลัย ผลจากการศึกษาพบว่า โรงเรียนของมิชชันนารีเป็นที่กลมกลืนเอาใจชาวชนให้มีความรู้ในด้านวิชาการ ทักษะในการประกอบอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถอยู่ในสังคมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ทั้งทางด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี โลกทัศน์ และค่านิยมสมัยใหม่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญจันทร์ ทัพประเสริฐ (Thappraserit, 1999) ได้สรุปวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง โรงเรียนของสภาคริสตจักรไว้ว่า 1) เพื่อเป็นพยานถึงกิตติคุณแห่งความรักของพระเยซูคริสต์ 2) เพื่อให้ปรัชญาชีวิต ตามแบบคริสเตียนแก่นักเรียนทุกคน ให้เขาพัฒนาขึ้นในฝ่ายร่างกาย สติปัญญา สังคม และวิญญาณจิต เพื่อเขาจะ ได้เติบโตขึ้นและเป็นพลเมืองดีของชาติ 3) เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการให้การศึกษแก่เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอับบุคคลที่ดีเด่นในคุณค่าความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันขันแข็งในการงาน และมีน้ำใจอันดีงาม

1.3 การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียน มีผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ผู้บริหารมีทักษะและสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในสภาพที่จำกัดหรือท้าทายจนเกิดผลและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สันต์ชัย พูลสวัสดิ์ , 2557) แสดงให้เห็นว่าครูและบุคลากรเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่ง การพัฒนาศักยภาพครูให้มี ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยคุณภาพของครูเป็นผล มาจากคุณภาพการบริหาร ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อความอยู่รอดของ โรงเรียนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง

1.4 การบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียน มีแผนฟื้นฟูและการพัฒนาการจัดการศึกษา

อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีความรอบรู้ ความเข้าใจ วิเคราะห์ระบบต่าง ๆ และนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาและได้รับการยอมรับในระดับสากล มีระบบประกันคุณภาพภายในที่มีความเข้มแข็งควบคู่กับการบริหารงานโรงเรียนและเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ (ปรีชา วิหคโต , 2556) ทั้งนี้โรงเรียนต้องพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ประกอบด้วย การวางแผนการนิเทศภายใน การจัดองค์กรนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศ ภายใน และการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน แสดงให้เห็นว่างานวิชาการมีความสำคัญ อย่างยิ่งสำหรับการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร การพัฒนา คุณภาพงานวิชาการได้นั้น โรงเรียนต้องมีการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ โดยการ กำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผน และปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน นำผล การประเมินคุณภาพภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ จัดทำรายงาน คุณภาพการศึกษาประจำปี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ตะวัน สี่อกระแสร (Suekrasae, 2013) ได้กล่าวว่าหนึ่งใน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ (INTERACTIVE Strategy) คือ การปรับโครงสร้างใหม่และการปฏิรูป (Reorganize and Reform : R) และการท าวิจัยเชิง ทดลองที่ได้ผล รวดเร็ว (Research : R) ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงและ พัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในระบบการบริหาร (Suekrasae, 2013) ได้กล่าวถึงหนึ่งใน ยุทธศาสตร์ย่อยในการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ คือ การให้ความสำคัญกับ วิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกด้าน (A : Academic and Achievement) การวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Evaluation : A) โดยการใช้กิจกรรมการเรียนการสอน ที่หลากหลาย และให้ความสำคัญในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งในการวัดและ ประเมินผลการศึกษา ต้องดาเนินการให้ครบทั้ง 3 ส่วน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ พิสัย

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนา คุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

2.1 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน ให้ความสำคัญต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาพของการบริหารตามยุทธศาสตร์ผ่านพฤติกรรมการบริหารตามยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษา ที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ และกลยุทธ์สอดคล้องกับการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่ชัดเจน มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาโดยการการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การยกระดับคุณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้สำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร (ศิริวิช ดโนทัย, 2551) กล่าวไว้ว่า การบริหารยุทธศาสตร์ เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนทิศทางการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เมื่อสถานศึกษาต้องเผชิญกับความเสี่ยง การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การแข่งขัน ตลอดจนต้องคำนึงถึงความต้องการของชุมชนและสังคมปัจจุบัน แผนยุทธศาสตร์สามารถชี้แนวทางการปรับทิศทางการบริหารอย่างเหมาะสม ทำให้สถานศึกษาสามารถอยู่รอดในสถานการณ์ต่างๆหรือกระแสที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว องค์กรที่ประสบความสำเร็จนั้นมักให้ความสำคัญต่อการทำแผนยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน และผู้บริหารองค์กรต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการนำการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและผลักดันงานของหน่วยงานต่างๆขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้มั่นใจว่ายุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ได้ถูกถ่ายทอดลงไปยังเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน รวมถึงการบริหารระบบวัดผลการดำเนินงานอย่างสมดุลทั้งระดับองค์กรลงไปจนถึงระดับตัวบุคคล (ศิริวิช ดโนทัย, 2551) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์ที่ดี เป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จของการบริหารงานสมัยใหม่แต่อย่างไรก็ตามการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จนั้นยังเป็นเรื่องสำคัญและยุ่งยากซับซ้อนเช่นกัน การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ที่ดี การบริหารการเปลี่ยนแปลง การออกแบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เชื้อต่อการประสานงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การมอบหมายงานที่ชัดเจน

การใส่ใจต่อภาระรับผิดชอบ การวางระบบกำกับดูแล ควบคุม และการประเมิน การสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร การมอบอำนาจการตัดสินใจการมีภาวะผู้นำและมุ่งมั่นอย่างจริงจังจริงใจ ตลอดจนการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (ศิริวิช ดินทัย, 2551)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการพัฒนาคูณภาพผู้เรียนบนพื้นฐานคริสตจริยธรรม ควรมีการส่งเสริมให้มีกระบวนการประเมินผลในการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านการพัฒนาคูณภาพบุคลากร มี ควรมีการผลักดันหรือสร้างเครือข่ายรองรับและพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรให้มีความรู้ในด้านการเรียนรู้ในวิชาชีพ
3. ด้านการยกระดับคูณภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียน ควรมีการผลักดันหรือสร้างเครือข่ายรองรับ ให้โรงเรียนมีการพัฒนาสู่เวทีระดับประเทศและระดับสากลมากขึ้น
4. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ควรมีการจัดทำคู่มือการบริหาร ความเสี่ยงของโรงเรียนเพื่อเผยแพร่และปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนากาการบริหารตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
3. ควรศึกษาบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยให้เกิดประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- จินตนา บุญบงการ และณัฐภรณ์ เขจรนันท์. (2548). **การวางแผนกลยุทธ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. **วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์**, 1(1), 304-306.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2551). **ศิลปะการบริหารสัมพันธภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ดำรงศักดิ์วัฒนา. (2545). **คู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ.
- ตะวัน สือกระแสน์. (2556). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal**, 6(3), 124-140.
- ตะวัน สือกระแสน์. (2556). **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทวีชัย บุญเดิม. (2540). **การพัฒนาการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทิวากร นุกิจ. (2555). **ยุทธศาสตร์คืออะไร**. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2566. จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/nakamonTH/2016/09/25/entry-1>
- ธีระ รุญเจริญและคณะ. (2552). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ. **ฐานคิดทางการบริหารและการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่2**, 1(35), 14-19.
- บวร ปภัสราทร. (2557). **ผู้นำที่ดีต้องนำให้ถูกทาง**. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2566 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/home/>
- ปรเมศวร์ ชรอยนุช. (2556). **แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามุขยัตตามแนวคิดริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- ปรีชา วิหคโต. (2556). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระ นคร, 4(1), 119-131.
- ผ่องพรรณ พลราช. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- พวรรณตรี แซ่อั้ง. (2550). ยุทธศาสตร์วัฒนธรรมด้านการศึกษาของมิชชันนารีคณะเพรสไบ ทีเรียนในเมืองเชียงใหม่ พ.ศ.2416-2484. ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พัชราภรณ์ สุทธินันท์ไชย. (2550). ยุทธศาสตร์เพื่อการดำรงอยู่ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมืองเชียงใหม่. ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วรศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ พรรณี, จันทบุรี.
- วัฒนา พัฒนพงษ์. (2546). การบริหารเพื่อมุ่งสู่อนาคต (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- วิทยากร เชียงกุล. (2544). ทางรอดของประเทศไทย: ปฏิวัติกรอบวิธีคิดและระบบการเรี ยน รุใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: เรือนปัญญาจำกัด.
- ศศิรดา แพงไทย, แ. ม. (2561). ยุทธศาสตร์การบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE, 12(2), 114-125.
- ศิริพงษ์ เคาภายน. (2548). หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ พัฒนาศึกษา.
- ศิริวิษ ดโนทัย. (2551). กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ พ.ศ.2557-2560. พิษณุโลก: กองคลัง สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สันต์ชัย พูลสวัสดิ์. (2557). ความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนกลาง. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(3), 7-14.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนัก

นายกรัฐมนตรี.

- สำนักงานพันธกิจการศึกษา. (2562). **แผนพัฒนาพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**. เชียงใหม่ สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2565. จาก <http://www.oemcct.in.th/oemcct/index.php>
- สิรินันท์ ศรีวีระสกุล. (2553). **ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**. ดุษฎีนิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สุดาพร ทองสวัสดิ์และสุจิตรา จรจิตร. (2556). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา. **การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 4**, 1, 338-348.
- สุรณี วงศ์โพบูลย์. (2556). **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาเอกชน มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน**. *Veridian E-Journal, Sipakorn University ฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 6(3), 110-123.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2551). **การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). **เครือข่าย: ยุทธวิธีเพื่อประชาคมเข้มชนชุมชนเข้มแข็ง** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โครงการมหาวิทยาลัยชีวิตสถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน.
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). **ยุทธศาสตร์คืออะไร**. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2566 จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/nakamonTH/2016/09/25/entry-1>
- อนิวัช แก้วจำนง. (2555). **การจัดการเชิงกลยุทธ์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- อัจฉรา จงดี. (2560). **การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรีระยองและตราด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อำนาจ พลรักษา. (2556). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญา พศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ขอนแก่น.
- Bryson, J. M. (1995). **Strategic Planning for Public and Nonprofit Organization** (Vol. 1). San Francisco: JosseyBass.

Krejcie, R. V., & D.W. Morgan,. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

Sergay. 2012: 59. Sergiovanni, T. J. B., Martin; and Coombs, Fred S.,. (1992). **Educational**

governance and administration (Vol. 3). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.

Thapprasert, P. (1999). **Past, Present, and Future of Compulsory Education** (Vol. 1).

Bangkok: Thonburi Rajabhat Institute.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววิวรรณ จุลโรจน์
วัน เดือน ปี เกิด	28 มกราคม 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ)
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 17 หมู่ที่ 6 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย 57170
ผลงานตีพิมพ์	วิวรรณ จุลโรจน์ (ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566) การบริหารตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สังกัดมูลนิธิแห่งสภา คริสตจักรในประเทศไทย. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 851–865). พะเยา: กองบริหารงานวิจัยและการประกันคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

